T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BURSA MUDANYA BELEDİYESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

www.balioglu.net

Kasım 2020

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 9
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 10
7. DENETİM BULGULARI 11
8. EKLER 50

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Belediyenin Personel Norm Kadro Sayıları ile Fiili Çalışan Personel Sayısı 4
Tablo 2 : 2017-2019 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri ... 5
Tablo 3: 2017-2019 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri 5
Tablo 4: 2019 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar 6
Tablo 5: 2019 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar 7
Tablo 6: 2017 yılı Tahakkuk- Tahsilat Durumu(*) 24
Tablo 7: 2018 yılı Tahakkuk- Tahsilat Durumu(*) 24
Tablo 8: 2019 yılı Tahakkuk- Tahsilat Durumu(*) 25

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Faiz Giderlerinin Dönemsellik İlkesine Uygun Kaydedilmemesi

2. Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının Yanlış Kullanılması

3. Mevzuatı Kapsamında Yapılandırılan Borçların Muhasebe Kayıtlarında Vadelerine Uygun Takip Edilmemesi

4. Alınan Depozito ve Teminatların Hesaplarda Vade Farkı Gözetilmeksizin İzlenmesi

5. Taşınmaz Malların Envanter ve Kayıtları ile Cins Tashihlerinin ve Tahsisli Taşınmazların İlgili Hesaba Kaydının Yapılmaması

6. Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinin Dönemsellik İlkesine Uygun Olarak Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabında İzlenmemesi

www.balioglu.net

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Belediye Gelirlerinin Takiplerinin Eksik Yapılması, Tahsil Edilemeyen Tutarların Yıllar İtibari ile Artması ve Bazı Gelir Kalemlerinde Tahsilat Oranının Çok Düşük Düzeylerde Kalması

2. Kamu Kurumu ile Yapılan Protokolde, Gelirden Pay Alınmasına Yönelik Düzenleme Yapılmaması ve Mevzuatta Öngörülmeyen Giderlerin Belediye Bütçesinden Karşılanması

3. İhale Mevzuatı Uygulamaları ve Kurumsal Yönetim Konularında Danışmanlık Hizmeti Alımı Yapılması

4. Taşınmaz Satışlarında Tahmin Edilen Bedel Tespit Edilirken Soruşturulan Fiyatlardan En Düşüğünün Esas Alınması

5. Evsel Atık Bertaraf Ücretleri İçin Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresince Tahsil Edilen Katma Değer Vergisinin Takibinin Yapılmaması

6. Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapı ve Şebekelerinden Geçiş Hakkı Bedellerinin Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

7. Alt Yapı Kazı Çalışmalarından Doğan Zemin Tahrip Bedellerine İlişkin Aktarımlarının

Tahsil ve Takibinin Yapılmaması

8. Taşınırların Kayda Alınması, Kontrolü, Planlanması ve Kişilere Teslim Edilmesi İşlemlerinin Mevzuatın Öngördüğü Usulde Yürütülmemesi

9. Belediye Sınırları İçinde Çevre Temizlik Vergisi Alınmayan İş Yerlerinin Bulunması

10. Eğlence Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatı Yapılmamış Bazı İş Yerlerinin Bulunması

11. Doğrudan Temin Usulü ile Yapılan Alım ile Yapım İşlerinde Evrakların Eksik Olması ve Sözleşme Yapılmaması

12. Belediye Tarafından Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

13. Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının Mevzuatına Uygun Takip Edilmemesi

14. Personele Ait Şahsi Dernek Aidatlarının Muhasebe Hesaplarında İzlenmesi

15. Bilgisayar Yazılımları ve Benzeri Nitelikteki Hak ve Yetkilerin Haklar Hesabına Kaydedilmemesi

16. Kamu İhale Kanunu 21 ve 22'nci Maddelerindeki Parasal Limitler Dahilinde Yapılacak Harcamalarda, Ödeneklerin %10 Sınırının Kamu İhale Kurumundan İzin Alınmadan Aşılması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1.Mevzuat ve Görevler

Belediye kendisine verilen görev ve yetkileri, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre gerçekleştirmektedir.

Bu kanunların dışında hizmet alanlarına göre tabi olunan başlıca mevzuat aşağıda sıralanmıştır.

- 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası
- 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu
- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu
- 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu
- 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu
- 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun
- 213 sayılı Vergi Usul Kanunu
- 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun
- 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun
- 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun
- 5326 sayılı Kabahatler Kanunu
- 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun
- 3194 sayılı İmar Kanunu
- 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu
- Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı

www.balioglu.net

İlçe belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14 ve 15'inci maddeleri ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddesinde düzenlenmiştir. Büyükşehir ilçe belediyeleri, bazı mahalli müşterek nitelikli hizmetleri kendileri sunmakla birlikte ulaşım, alt yapı, imar gibi birçok konuda büyükşehir belediyesinin koordinasyonu ve denetimi altında bulunmaktadır. 5216 sayılı Kanun'un "Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 10'uncu maddesinde; "*Büyükşehir ve ilçe belediyeleri; görevli oldukları konularda bu Kanunla birlikte Belediye Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri ile ilgisine göre belediyelere tanınan yetki, imtiyaz ve muafiyetlere sahiptir."* hükmü yer almaktadır.

Buna göre, ana başlıklar itibarıyla, belediyelerin yetki, görev ve sorumlulukları şunlardır:

İmar, coğrafî ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları; kadınlar ve çocuklar için konukevleri açma; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisıhhî müesseseleri ruhsatlandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Gıda bankacılığı yapabilir. Her çeşit toptancı halleri ve mezbahaları işletebilir, işlettirebilir; sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütebilir, geliştirebilir ve bu amaçla sosyal tesisler kurabilir, meslek ve beceri kazandırma kurslarını açabilir, işletebilir veya işlettirebilir.

Belediyeler sahip oldukları yasal yetkiler kapsamında, yönetmelik çıkarmaya, belediye yasakları koymaya ve uygulamaya, kanunlarda verilen cezaları uygulamaya, kanun ve kararnamelerle kendilerine tahsis edilen gelirleri toplamaya ve yine kanunlarla belirlenen giderleri yapmaya yetkilidirler. Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin ya da ruhsatların verilmesi de belediyenin yetki ve görevleri arasındadır. İdari ve mali özerkliğe sahip olan belediyelerin görev, sorumluluk ve yetki alanı belediye sınırlarını kapsamaktadır.

Mahalli idare birimi olan belediyeler üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, Cumhurbaşkanı hükümet sisteminden önce tek başına İçişleri Bakanlığı tarafından kullanılmaktaydı. Cumhurbaşkanı hükümet sisteminden sonra İçişleri Bakanlığına bağlı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü adı altında, 10.07.2018

www.balioglu.net

tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde kurulmuştur.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminden sonra mahalli idareler alanında İçişleri Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görevlendirilmiştir. Denetim ve soruşturma İçişleri Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek, mahalli idare yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek, mahalli idareler personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek, mahalli idarelerin teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek gibi konularında ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü yetkilidir.

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye teşkilâtı" başlıklı 48'inci maddesinde; "*Belediye teşkilâtı, norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşur.*

Beldenin nüfusu, fizikî ve coğrafî yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler oluşturulabilir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olur." hükmüne yer verilmiştir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Norm kadro ve personel istihdamı" başlıklı 49'uncu maddesinin 1'inci fıkrasına göre, belediye başkanınca yapılmaktadır. Söz konusu maddenin 7'nci fıkrasında ise, belediye başkanınca, norm kadrosunda belediye başkan yardımcısı bulunan belediyelerde norm kadro sayısına bağlı kalınmaksızın; belediye başkanının, zorunlu gördüğü takdirde, nüfusa göre en fazla dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebileceği, ifade edilmiştir.

Belediye, Bursa Büyükşehir ilçe belediyesidir. Belediyenin yetki ve sorumluluk alanı, Mudanya ilçesinin mülki sınırıdır. İlçe nüfusu 2019 yılı itibariyle 97.631'dir.

www.balioglu.net

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 3'üncü maddesinde belediyenin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanı olarak sayılmıştır. Belediye Meclisi bir başkan ve 25 üyeden; belediye encümeni bir başkan ve 4 üyeden oluşmuştur.

Yıl sonu itibariyle 2 başkan yardımcısı bulunmaktadır. Başkan yardımcılarının 2'si de Belediyenin kadrolu çalışanıdır.

Belediyenin yıl sonu itibariyle 16 adet birim müdürlüğü bulunmaktadır. Ayrıca Ocak-2020 ayında Kreş Müdürlüğü kurulmuş ve organizasyon yapısı Belediyenin internet sitesinde, toplam 17 birim müdürlüğü olarak yer almıştır. Doğrudan Belediye Başkanına bağlı birimler Özel Kalem Müdürlüğü, Yazı İşleri Müdürlüğü, Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü ve Kreş Müdürlüğü'dür. Belediyenin diğer birim müdürlükleri ise 2 başkan yardımcısı arasında paylaştırılmıştır. Yıl sonu itibariyle 16 adet olan birim müdürlüklerinin 6'sı asaleten, 1'i vekaleten, 9'u tedviren yürütülmektedir.

Belediyenin norm kadro sayısı ve fiili çalışan sayısı istihdam türüne göre aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

www.balioglu.net

Tablo 1: Belediyenin Personel Norm Kadro Sayıları ile Fiili Çalışan Personel Sayısı

Personel İstihdam Türü	Norm Kadro Sayısı	Fiili Çalışan Sayısı
Memur	310	66
Sözleşmeli Personel		28
Kadrolu İşçi	154	95
Geçici İşçi		-
696 sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel		363

Belediyenin yıl sonu itibariyle 22'si teknik, 44'ü idari toplam 66 memuru, 28 sözleşmeli personeli, 95 kadrolu işçisi olmak üzere toplam 189 personeli olup, 363 kişi de 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında şirket elemanı olarak görev yapmaktadır.

Belediyede çalışan memur ve sözleşmeli personel 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na, işçiler ise 1475 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesine ve 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi olup tüm personelin sosyal güvenlik işlemleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca gerçekleştirilmektedir.

Belediyenin 696 sayılı KHK gereği Mudanya Belediyesi Personel A.Ş. unvanıyla sermaye ortağı olduğu bir şirketi bulunmaktadır. Şirketin taahhüt edilen sermayesi 500.000 TL, ödenmiş sermayesi 125.000 TL olup sermayenin tamamı Belediyeye aittir.

1.3.Mali Yapı

Belediye bütçesi; program bütçe esasına göre hazırlanmak suretiyle mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır.

Belediyenin, 2017-2019 yılları bütçe giderlerinin seyri, ekonomik sınıflamanın 1 inci düzeyi esas alınarak aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 2 : 2017-2019 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Gider Türü	2017 Yılı (TL) (A)	2018 Yılı (TL) (B)	2019 Yılı (TL) (C)	Değişim Oranı % D=[(C-B)/B]*100
Personel giderleri	14.175.393,43	16.249.241,29	21.341.143,30	31,34
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi gideri	2.502.157,85	2.780.798,11	3.261.880,80	17,30
Mal ve hizmet alım giderleri	34.023.999,33	39.936.297,72	43.480.692,37	8,87
Faiz gideri	324.033,81	5.555.601,43	5.853.146,95	5,36
Cari transferler	1.259.005,83	605.628,76	852.213,99	40,72
Sermaye giderleri	8.049.324,06	14.987.800,32	21.334.972,22	42,35
Toplam	**60.333.914,31**	**80.115.367,63**	**96.124.049,63**	**19,98**

www.balioglu.net

2019 yılı bütçe giderlerinde, 2017 yılına göre %59,32 oranında, 2018 yılına göre %19,98 oranında artış meydana gelmiştir. Her üç yılda da toplam giderler içerisinde en büyük pay mal ve hizmet alımları ile personel giderlerine aittir. Faiz giderlerinde 2017 yılına göre 2018 ve 2019 yıllarında yüksek artış olması, faiz giderlerinde dönemsellik ilkesine uyulmamasından kaynaklanmıştır.

2017-2019 yılları bütçe gelirlerinin seyri, ekonomik sınıflamanın 1 inci düzeyi esas alınarak aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 3: 2017-2019 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Gelir Türü	2017 Yılı (TL) (A)	2018 Yılı (TL) (B)	2019 Yılı (TL) (C)	Değişim Oranı % D=[(C-B)/B]*100
Vergi Gelirleri	24.535.238,40	18.980.333,60	22.814.267,48	20,20
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	12.054.518,31	13.382.006,02	11.785.986,43	-11,93
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	714.907,73	228.960,45	2.269.250,00	891,11
Diğer Gelirler	24.981.461,53	26.016.907,61	31.242.365,45	20,08
Sermaye Gelirleri	1.289.085,33	3.677.143,27	6.036.209,35	64,15
Toplam	**63.575.211,30**	**62.285.350,95**	**74.148.078,71**	**19,05**

2019 yılı bütçe gelirlerinde, 2017 yılına göre %16,63, 2018 yılına göre %19,05 oranında artış meydana gelmiştir. 2019 yılı toplam gelirler içerisinde vergi gelirlerinin payı %30,77'dir. Gelirler içerisinde diğer gelirler, 31.242.365,45 TL ile %42,13'lük paya sahiptir. Diğer gelirlerin %78,45'ine denk gelen 24.508.190,59 TL ise merkezi idare vergi gelirlerinden alınan paydan oluşmaktadır. Önceki yıllara göre, "Alınan bağış yardımlar ve özel gelirler" grubunda yüksek oranlı artış olmuştur. Artış, Tirilye'de "Taş Mektep Restorasyon İşi" için Bursa Valiliği Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığından sağlanan destekten kaynaklanmıştır.

2019 yılına ilişkin ekonomik sınıflamanın 1 inci düzeyi esas alınarak düzenlenen bütçe tahmini giderleri ile gerçekleşmelerine ilişkin tablo aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 4: 2019 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

Gider Türü	2019 Yılı Gider Bütçesi (TL) (A)	2019 Yılı Gerçekleşen (TL) (B)	Gerçekleşme Oranı % C=(B/A)*100
Personel Giderleri	19.222.000,00	21.341.143,30	111,02
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Gideri	3.334.500,00	3.261.880,80	97,82
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	45.915.000,00	43.480.692,37	94,70
Faiz Gideri	98.500,00	5.853.146,95	5942,28
Cari Transferler	1.452.000,00	852.213,99	58,69
Sermaye Giderleri	25.648.000,00	21.334.972,22	83,18
Borç Verme	30.000,00		
Yedek Ödenek	9.570.000,00		
Toplam	**105.270.000,00**	**96.124.049,63**	**91,31**

Belediyenin 2019 yılına ait giderleri, "(A) Ödenek cetvelinde" 105.270.000 TL olarak belirlenmiş, geçen yıldan devreden ödenek tutarı olan 7.486.774,38 TL, yıl içinde bütçeye ilave edilmiş, gider kalemleri arasında ekleme ve düşülme yapılarak gider bütçe tutarları yeniden belirlenmiş ve sonuç olarak net bütçe ödeneği 112.756.774,38 TL olmuştur.

2019 yılında 96.124.049,63 TL bütçe gideri yapılmış olup bu tutar, tahmini bütçe tutarının %91,31'ine, net bütçe ödeneğinin %85,25'ine denk gelmektedir. Bütçeye göre, giderler içerisinde en büyük sapma faiz giderlerinde gerçekleşmiş görünmekle birlikte, bütçe tahminine göre fark, faiz giderlerinin dönemsellik ilkesine uygun muhasebe kayıtlarına alınmamasından kaynaklanmıştır.

2019 yılına ilişkin ekonomik sınıflamanın 1 inci düzeyi esas alınarak düzenlenen bütçe tahmini gelirleri ile gerçekleşmelerine ilişkin tablo aşağıda gösterilmiştir.

www.balioglu.net

Tablo 5: 2019 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

Gelir Türü	2019 Yılı Gelir Bütçesi (TL) (A)	2019 YILI Gerçekleşen (TL) (B)	Gerçekleşme Oranı % C=(B/A)*100
Vergi Gelirleri	35.070.000,00	22.814.267,48	65,05
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	24.051.000,00	11.785.986,43	49,00
Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler	245.000,00	2.269.250,00	926,22
Diğer Gelirler	37.305.000,00	31.242.365,45	83,75
Sermaye Gelirleri	8.600.000,00	6.036.209,35	70,19
Red ve İadeler (-) (*)	-1.000,00	-	-
Toplam	**105.270.000,00**	**74.148.078,71**	**70,44**

(*) Yıl içinde gerçekleşen 634.242,93 TL tutarındaki red ve iadeler ilgili gelir türünden indirildiği için gerçekleşen sütununda "Red ve iadeler" tutarı yer almamıştır.

Belediyenin ilk bütçe gelir tahmini tutarı 105.270.000 TL olarak belirlenmiş, geçen yıldan devreden gelir tahakkuku tutarı 37.546.532,29 TL ve 2019 yılı tahakkuk tutarı olan 78.958.095,47 TL ile birlikte toplam gelir tahakkuku 116.504.627,76 olmuştur. 2019 yılında 634.242,93 TL olan red ve iadelerden sonra 74.148.078,71 TL net tahsilat gerçekleşmiştir. Gerçekleşme oranı, tahmini bütçeye göre %70,44'dür.

Ancak, 2019 yılı net tahsilat tutarı 74.148.078,71 TL olmakla birlikte gelecek yıla devreden yani tahsil edilemeyen tutar 41.722.306,12 TL olup tahsilat oranı, toplam gelir tahakkuk tutarının %63,64'dür.

Belediyenin 31.12.2019 tarihli bilançosunun aktif ve pasif büyüklüğü 338.332.111,53 TL'dir. Belediyenin, Sosyal Güvenlik Kurumu ve vergi borçları yapılandırıldığından kamuya olan ertelenmiş borçları toplamı 21.151.095,22 TL, yine Sosyal Güvenlik Kurumu ve vergi borcundan vadesi geçmiş borçları toplamı 10.607.407,23 TL'dir. 2019 yılı faaliyet sonuçları tablosuna göre giderleri toplamı 85.766.947,83 TL, gelirleri toplamı 87.574.224,93 TL olup 2019 yılı faaliyet olumlu sonucu 1.807.277,10 TL'dir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

www.balioglu.net

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

www.balioglu.net

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanunu'nun "İç Kontrol Sistemi" başlıklı Beşinci Kısmının 55, 56 ve 57'nci maddelerinde iç kontrol sisteminin tanımı, amacı ve yapısı belirlenmiştir. Söz konusu Kanun'da; İç kontrol; "*idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak*

faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünü" olarak tanımlanmıştır.

26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nde; kamu idareleri tarafından iç kontrol sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunun sağlamak üzere yapılması gereken çalışmalar için eylem planı oluşturulması, gerekli prosedür ve ilgili düzenlemelerin hazırlanması çalışmalarının 31.12.2008 tarihine kadar tamamlanması, söz konusu çalışmaların etkili bir şekilde yürütülmesini sağlamak üzere idarelerin üst yöneticileri tarafından gerekli önlemlerin alınması, istenmiştir.

Yine (Maliye ve Hazine Bakanlığı) Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünün 02.12.2013 tarihli ve 10775 sayılı Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Genelgesi'nin 12'inci maddesinde; eylem planlarını Maliye Bakanlığına göndermeyen kamu idareleri ile eylem planlarını yeniden hazırlayacak kamu idarelerinin genelgede yer alan açıklamalar doğrultusunda en geç 31.12.2014 tarihine kadar Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi çerçevesinde hazırlayacakları Eylem Planlarını üst yöneticinin onayını müteakip on iş günü içinde Bakanlığa göndermeleri, istenmiştir.

www.balioglu.net

Belediye, Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planını 2012-2014 yıllarında hazırlamış, 2015 yılında iç kontrol rehberi oluşturmuş, ancak eylem planını güncellememiştir. Belediyede İç Kontrol Birimi oluşturulmamıştır. İç denetçi bulunmamaktadır. Kurumsal risk yönetimi ve iç kontrol sisteminde sürdürülebilirlik ve bütünsellik sağlanamamıştır.

Kamu gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini, Belediyenin kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini, her türlü mali karar ve işlemlerde olası usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini, varlıkların kötüye kullanılmasını ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını teminen 5018 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat çerçevesinde iç kontrol sisteminin yapılandırılması gerekmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Bursa Mudanya Belediyesinin 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan;

geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Faiz Giderlerinin Dönemsellik İlkesine Uygun Kaydedilmemesi

7020 ve 6736 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılan Sosyal Güvenlik Kurumu ve vergi borçlarına ilişkin ödenmesi gereken faiz tutarlarının, dönemsellik ilkesine uygun olarak 630 Faiz Giderleri Hesabına yansıtılmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Muhasebenin temel kavramlarından olan "dönemsellik kavramı", işletmenin sürekliliği kavramı uyarınca sınırsız kabul edilen ömrünün, belli dönemlere bölünmesi ve her dönemin faaliyet sonuçlarının diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanmasıdır. Gelir ve giderlerin tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmesi hasılat, gelir ve kârların aynı döneme ait maliyet, gider ve zararlarla karşılaştırılması bu kavramın gereğidir.

Muhasebenin tam açıklama kavramı ise; mali tablolarda finansal bilgilerin tam olarak açıklanması yanında yeterli, açık ve anlaşır olmasını ifade etmektedir.

Bu kapsamda, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre, dönemine ait faiz giderlerinin 630 Gider Hesaplarına kaydedilmesi, sonraki dönemlere ilişkin ödenecek faiz gideri tutarlarının ise faiz borçlarının ana para borcuna eklenmeyerek Nazım Hesaplarda karşılıklı takibinin yapılması sağlanmalıdır. Bilahare, her döneme ait muaccel hale gelen faiz gideri tutarının bu hesaplardan karşılıklı mahsup edilmesi ve dönemine ait faiz giderinin gider hesabına kaydedilmesi suretiyle, muhasebenin dönemsellik ve tam açıklama kavramına uygun kayıt işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

Belediyenin, 19.08.2016 tarih, 29806 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6736 sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun" ile 27.05.2017 tarih, 30078 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda

ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" kapsamında yapılandırılan Sosyal Güvenlik Kurumu ile vergi borçlarına ilişkin taksitlendirilerek 144 ayda ödenecek olan ve 2019 yılında hesaplara kaydedilen yapılandırılan borçların toplam 5.838.961,33 TL tutarındaki faiz giderinin tamamının, 2019 yılında 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabının alacağı karşılığında, 630.04.02 Diğer İç Borç Faiz Giderleri Hesabına borç kaydedildiği, aynı şekilde 2018 yılında hesaplara kaydedilen yapılandırılan borçların toplam 5.551.542,43 TL olan faiz giderinin de 2018 yılı hesaplarında 438 hesabın alacağı karşılığında 630 hesaba borç kaydedildiği görülmüştür.

Dönemsellik ilkesi gereği, 2018 yılında gider hesaplarına kaydedilen 5.551.542,43 TL'nin 503.722,56 TL'si 2018 yılı, 503.722,56 TL'si 2019 yılı, 4.544.097,31 TL'si 2020 ve sonraki yıllara aittir. Yine, 2019 yılında gider hesaplarına kaydedilen 5.838.961,33 TL'nin 585.874,32 TL'si 2019 yılı, 5.253.087,01 TL'si 2020 yılı ve sonraki yıllara ait faiz gideridir.

Belediyenin, 2019 yılında faaliyet sonuçları tablosunda yer alan faiz giderleri 5.838.961,33 TL'dir. Oysa yukarıda açıklandığı gibi 2019 yılı faaliyet sonuçları tablosunda olması gereken faiz gideri tutarı (503.722,56 TL+585.874,32 TL) 1.089.596,88 TL olması gerekirdi.

www.balioglu.net

Dolayısıyla hesaplarda fazla olarak yer alan (5.838.961,33 TL-1.089.596,88 TL) 4.749.364,45 TL'nin; 630 hesap bakiyesini artırması sonucunda 2019 yılı faaliyet sonuçları tablosunda giderler toplamı yükselmiş, aynı zamanda dönem sonucu da olumsuz yönde etkilenmiştir.

Cari yıla ilişkin Faaliyet Sonuçları Tablosunda yer alan 630 Faiz Giderleri Hesabının tutarı, 2020 ve sonraki yıllarda ödenecek faiz giderlerini de kapsamakta olup faiz giderleri ile ilgili yanlış olan söz konusu kayıtlar, muhasebenin dönemsellik ve tam açıklama kavramı ilkesi gereği düzeltilmeli, 2020 ve sonraki yıllarda düzenlenecek olan mali tabloların doğruluğu sağlanmalıdır.

BULGU 2: Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının Yanlış Kullanılması

Belediye yatırım harcamaları ile muhasebe işlemlerinin incelenmesinde; Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına alınmaması gereken hakediş ödemelerinin bu hesaba kaydedildiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri

Hesabını düzenleyen "Hesabın Niteliği" başlıklı 190'ıncı maddesinde; *"(1) Yeraltı ve yerüstü düzenleri hesabı, herhangi bir işin gerçekleşmesini sağlamak veya kolaylaştırmak için, yeraltında veya yerüstünde inşa edilmiş her türlü yol, köprü, baraj, tünel, bölme, sarnıç, iskele, hark ve benzeri yapılar ile bunların eklenti ve bütünleyici parçalarının ve bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır."* denilmektedir. Mevzuat hükmüne göre herhangi bir işin gerçekleşmesini sağlamak veya kolaylaştırmak için, yeraltında veya yerüstünde inşa edilmiş her türlü yol ve benzeri yapıların, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabında takip edilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde 1.495.865,94 TL bedelle ihale edilen "Yıldıztepe Mevkii Geçici Depolama Alanında Bulunan Hafriyat ve Moloz Malzemenin Döküm Yerine Nakli İşi"ne ait hakediş ödemesinin tamamının 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının altında yer alan 251.01.07 Yollar alt hesabına kaydedildiği görülmüştür. Adı geçen işte Belediye depolama alanında bulunan hafriyat ve moloz malzemesinin yeni döküm yerine nakli gerçekleştirilmiştir. Yapılan işde, yeraltında veya yerüstünde inşa edilmiş her hangi bir yol bulunmamaktadır.

www.balioglu.net

Yukarıda açıklanan nedenlerle, Depolama Alanında Bulunan Hafriyat ve Moloz Malzemenin Döküm Yerine Nakli İşi hakediş ödemesinin, ilgili gider hesapları yerine 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına kaydedilmesi sonucu, 251, 630, 830 ve 835 hesaplarda hataya neden olunmuştur

Yapılan açıklamalar doğrultusunda, yukarıda örnek olarak yer alan hakediş ödemesine ait tutarın 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına kaydedilmemesi, ilgili gider hesaplarına kaydedilmesi ve benzer ödemelerin de ilgili hesaplarda takip edilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Mevzuatı Kapsamında Yapılandırılan Borçların Muhasebe Kayıtlarında Vadelerine Uygun Takip Edilmemesi

7020 ve 6736 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılan Sosyal Güvenlik Kurumu ve vergi borçlarının tamamı, 31.12.2019 tarihli bilançoda kısa ve uzun vadeli borç ayırımı yapılmadan 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında yer almıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı açıklamasının "Hesabın niteliği" başlıklı 278'inci maddesinde; bu hesabın, kanuni süresi içerisinde ödenmeyen vergi ve diğer yükümlülükler ile ertelenen veya taksitlendirilen vergi ve diğer yükümlülüklerin erteleme veya

taksitlendirme vadesinin bir yılı aşmayan kısımlarının izlenmesi için kullanılacağı ve uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki kamuya olan ertelenmiş veya taksitlendirilmiş borçlar hesabında kayıtlı vergi ve diğer yükümlülüklerden dönem sonunda erteleme veya taksitlendirme süresi bir yılın altına inenlerin bu hesaba kaydedileceği, belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı açıklamasının "Hesabın niteliği" başlıklı 322'nci maddesinde bu hesabın kamuya olan vergi, ve benzeri borçlardan vadesinde ödenmeyip veya takside bağlanmış olup bir yıldan daha uzun sürede ödenecek olan kısmının izlenmesi için kullanılacağı, belirtilmiştir.

Muhasebenin temel kavramlarından olan "dönemsellik kavramı", işletmenin sürekliliği kavramı uyarınca sınırsız kabul edilen ömrünün, belli dönemlere bölünmesi ve her dönemin faaliyet sonuçlarının diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanmasıdır. Gelir ve giderlerin tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmesi hasılat, gelir ve kârların aynı döneme ait maliyet, gider ve zararlarla karşılaştırılması bu kavramın gereğidir.

www.balioglu.net

Bilanço, idarelerin belli bir tarihteki örneğin 31.12.2019 tarihindeki durumunu gösterir. Dönemsellik kavramı ile ilişkisi, mali takvim yılının 1 Ocak- 31 Aralık olarak kabul edilmesi sonucu uzun ve kısa vadeli borç ve alacakların ayırımında 12 ayın esas alınmasıdır. Dolayısıyla 31 Aralık itibariyle takip eden 12 ay içerisinde tahakkuk edecek olan borç ve alacakların kısa vadeli kabul edilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda yapılandırılan borçların, ödemekle yükümlü bulunulan tutarlarından vadesi bir yılın altına inenlerin 368 nolu hesaba aktarılması gerekmektedir.

Ancak, Belediyenin, 19.08.2016 tarih, 29806 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6736 sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun" ile 27.05.2017 tarih, 30078 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" kapsamında yapılandırılan Sosyal Güvenlik Kurumu ve vergi borçlarının tamamı, 31.12.2019 tarihli bilançoda kısa ve uzun vadeli borç ayırımı yapılmadan 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında yer almıştır.

Yapılan incelemede, 31.12.2019 tarihli bilançoda 438 nolu hesapta yer alan 21.151.095,22 TL'nin 2.061.333,00 TL'sinin 2020 yılı içerisinde ödenecek olan yapılandırılmış borç olduğu, ancak bu tutarın 01.01.2020 tarihi itibariyle 368 nolu hesaba aktarıldığı görülmüş

olup, bilançoda 368 nolu hesap 2.061.333,00 TL kadar eksik, 438 nolu hesap ise aynı tutar kadar fazladır.

Bundan böyle; Muhasebenin "dönemsellik ilkesi"ne uygun olarak yıl sonu itibariyle düzenlenecek bilançoda, 12 ay içerisinde tahakkuk edecek olan borçların kısa vadeli borçlar hesabı içerisinde olması sağlanmalı, yıl içinde düzenlenen aylık mizanlarda da bu husus dikkate alınarak her ay sonu itibariyle takip eden 12 ayda ödenecek borçlar, kısa vadeli borç hesaplarına aktarılmalıdır.

BULGU 4: Alınan Depozito ve Teminatların Hesaplarda Vade Farkı Gözetilmeksizin İzlenmesi

Belediye mali tablolarının incelenmesinde, 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının hiç kullanılmadığı; alınan bütün depozito ve teminatların vade farkı gözetilmeksizin 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlendiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin konuya ilişkin 320 ve 321'inci maddelerinde, 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının mevzuatları gereği nakden veya mahsuben tahsil edilen ve bir yıldan uzun vadede iade edilecek olan depozito ve teminatların izlenmesi için kullanılacağı; depozito ve teminat olarak tahsil edilen tutarlardan vadesi bir yılın altına inenlerin ise 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilerek izleneceği düzenlenmiştir.

330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında, 2016 yılından 2017 yılına 1.514.383,16 TL, 2017 yılından 2018 yılına 1.580.072,17 TL, 2018 yılından 2019 yılına 2.383.446,85TL ve 2019 yılından 2020 yılına da 2.110.116,12 TL tutarında devir yapılmıştır. Bu durum Kurum hesaplarında bir yıldan uzun vade ile tutulmakta olan "alınan depozito ve teminat" olduğunu göstermektedir.

Yapılan incelemelerde, geçici teminatların 250.000,00 TL'si; kesin teminatların 310.000,00 TL'si, ek kesin teminatların ise 250.000,00 TL'si olmak üzere toplam 810.000,00 TL'nin 2020 yılı içerisinde iadesinin öngörüldüğü anlaşılmıştır.

Vadesi bir yıldan fazla olan depozito ve teminatlar tutarı olan 1.300.116,12 TL'nin 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilerek izlenmesi Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde öngörülen dönemsellik ilkesinin gereğidir.

Bu nedenle 31.12.2019 tarihli bilançoda 1.300.116,12 TL'nin 430 Alınan Depozito ve

www.balioglu.net

Teminatlar Hesabında kayıtlı olması gerekirdi.

Alınan depozito ve teminatların dönemsellik ilkesi dikkate alınarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği vadelerine uygun hesaplarda takip edilmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Taşınmaz Malların Envanter ve Kayıtları ile Cins Tashihlerinin ve Tahsisli Taşınmazların İlgili Hesaba Kaydının Yapılmaması

Belediye taşınmaz işlemlerinin incelenmesinde; taşınmaz malların envanter işlemlerinin yapılmadığı ve mevzuatta öngörülen tablo ve cetvellerin doldurulmadığı, dolayısıyla muhasebe kayıtlarının da gerçeği yansıtmadığı, taşınmazların cins tashihlerinin yapılmadığı ve tahsisli taşınmazların ilgili muhasebe hesabına kaydedilmediği tespit edilmiştir.

a)-Taşınmazların Envanter ve Kayıtları ile Cins Tashihlerinin yapılmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Belediye mülkiyetinde bulunan ve kullanımına tahsis edilen binalar ile arsa ve arazilerin, envanter ve kayıtları ile cins tahsislerinin yapılmaması nedeniyle mali tablolarda hatalı yer aldığı görülmüştür.

02.10.2006 tarih ve 26307 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in 5'inci maddesinin 2'nci fıkrasında; *"Ek 1'deki Kayıt Planının "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazlar maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenler ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınır."* denilmektedir. Adı geçen Yönetmelik'in "Kayıt şekli" başlıklı 7'nci maddesine göre; kamu idarelerinin, tapu kütüğünde kendi adlarına kayıtlı olan taşınmazları, "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu" na (Ek–2), kendilerine tahsisli taşınmazları ise "Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu" na (Ek–6) kaydetmeleri gerekmektedir. Harcama birimlerince doldurulacak söz konusu formlar, mali hizmetler birimince konsolide edilecek, böylece kuruma ait taşınmaz envanteri ile mali tabloların karşılaştırılmasına imkan sağlayan icmal cetveller (Ek–7) oluşturulacaktır. Yapılan incelemelerde, söz konusu form ve cetvellerin hazırlanmadığı görülmüştür.

Adı geçen Yönetmelik'in "Cins Tashihlerinin Yapılması" başlıklı 10'ncu maddesinde;

"Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda,

taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınır. Kamu idareleri taşınmazların cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar.

Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük, kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır." hükmü yer aldığı halde cins tashihi yapılmayan taşınmazların bulunduğu görülmüştür.

Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çerçevesinde yapılan bu envanter işlemlerinin, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre de mali tablolara yansıtılması gerekmektedir.

Belediye mülkiyetindeki taşınmazlar ile tahsisen kullandığı taşınmaz kayıtlarının incelenmesi neticesinde; Belediyenin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtlarının birbirine uygun olmadığı, bunların mevcut kullanım şekline göre kayıtlara alınmadığı ve cins tashihlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir. Belediye adına tapuda kayıtlı olan merkez mahallelerdeki taşınmazlara ilişkin değer tespitleri Yönetmelik'e uygun olarak yapılmamış ve ilgili muhasebe hesaplarıyla da ilişkilendirilmemiştir.

www.balioglu.net

252 Binalar Hesabı'nda cins tahsisi yapılmamış;

28.728.221,59 TL tutarında beton, kagir, demir veya çelik idare binalarının, 24.846.414,98 TL'sinin 252.01.01.01.99 ekonomik kodlu "Diğer" alt hesabında,

5.315.520,60 TL tutarında eğitim ve öğretim amaçlı binaların, tamamının 252.01.01.02.99 ekonomik kodlu "Diğer" alt hesabında,

764.077,37 TL tutarındaki ahşap-kerpiç idare binalarının, 751.449,77 TL'sinin 252.01.02.01.99 ekonomik kodlu "Diğer" alt hesabı borç kalanında,

kaydı bulunmaktadır.

252 Binalar Hesabı'nda yer alan 37.429.596,91 TL tutarındaki binaların 30.926.012,95 TL cins tashihi yapılmamış taşınmazların olması nedeniyle, mali tabloların hatalı bilgi içerdiği ve tam açıklama kavramı ilkesinin ihlal edildiği değerlendirilmektedir.

Yapılan açıklamalar doğrultusunda Belediyenin mülkiyetinde, yönetiminde veya

kullanımında bulunan taşınmazların envanter ve kayıtları ile cins tashihlerinin yapılması gerekmektedir.

b)-Tahsis Edilen Taşınmazların Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar Hesabında yer almadığı görülmüştür.

İşletme ve İştirakler Müdürlüğü veri tabanında yapılan incelemeler sonucunda, bazı kurum ya da kuruluşlara tahsisi yapılan bina ve arsalar bulunduğu halde muhasebe birimince anılan tahsis işlemlerine ilişkin muhasebeleştirmenin yapılmadığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde, belediyelerin kendilerine ait taşınmazları, asli görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak kamu kurum ve kuruluşlarına devredebileceği veya süresi yirmibeş yılı geçmemek üzere tahsis edebileceği belirtilmiştir. Diğer taraftan kamu kurum ve kuruluşları tarafından görev alanına giren işlerde kullanılmak üzere belediyelere de taşınmaz tahsisi yapılabilir. Bu doğrultuda tahsis edilen veya tahsisli kullanılan taşınmazların mali tablolarda görünmesini teminen gerekli muhasebe kayıtlarının yapılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Nitekim Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 130 ve 132'nci maddeleri ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 188, 189, 190, 191 ve 192'nci maddelerinde tahsis edilen taşınmazların niteliklerine göre, 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı veya 252 Binalar Hesabında izleneceği belirtilmiştir. Bu amaçla Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında yardımcı hesaplar belirlenmiş ve tesis edilen 02 Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar, 03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar yardımcı hesaplarında kamu idaresince takip edileceği hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan 10.10.2006 tarih ve 26315 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Tahsis ve Devri Hakkında Yönetmelik'in "Tahsisli taşınmaza ilişkin giderler" başlıklı 7'nci maddesinin;

"(1) Tahsisli taşınmazlarla ilgili olarak harcamalara katılma payı da dâhil olmak üzere her türlü malî yükümlülükler ve diğer giderler, tahsis yapılan kamu idaresi tarafından ödenir."

hükmüne göre de tahsisli taşınmazlar ile ilgili her türden giderin tahsis yapılan kurum tarafından karşılanması, dolayısıyla da muhasebe kayıtlarının, tesis edilen bu işlemlere göre gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu haliyle de tahsisli taşınmazların tahsis bilgisinin muhasebe kayıtlarında ilgili yardımcı hesaplarda belli edilmesi, idarenin tahsise konu

taşınmazları üzerindeki malî yükümlülükleri açısından anlam kazanmaktadır.

Yine 27.04.2015 tarih ve 4167 sayılı Muhasebat Genel Müdürlüğü yazısında, herhangi bir taşınmazı tahsisli kullanan ve kullandıran kurumların muhasebe kayıtlarını nasıl gerçekleştireceğine dair açıklamalar yapılmış ve örneklere yer verilmiştir. Aynı yazıda "1.3.Tahsis işleminin muhasebeleştirilmesi" başlığı altında;

"*Taşınmaz maliki kamu idaresi tarafından tahsis işlemine ilişkin belgeler muhasebe birimine verildiğinde; 500-Net Değer Hesabına (11.Tahsis Edilen Taşınmazlar) borç, ilgisine göre 250-Arazi ve Arsalar Hesabı, 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı veya 252-Binalar Hesabına (02.Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar) alacak; varsa taşınmaza ilişkin amortisman tutarları 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç, 500-Net Değer Hesabına (13.Tahsis Edilen Taşınmazlar İçin Ayrılmış Amortisman Tutarı) alacak kaydedilecektir. Bu kayıtlar taşınmazın mülkiyet kayıtlarının bulunduğu muhasebe birimlerince yapılacaktır.*

Taşınmazın tahsis edildiği kamu idaresi tarafından tahsis işlemine ilişkin belgeler muhasebe birimine verildiğinde; ilgisine göre 250-Arazi ve Arsalar Hesabı, 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı veya 252-Binalar Hesabına (03.Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar) borç, 500-Net Değer Hesabına (12.Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar) alacak; varsa taşınmaza ilişkin amortisman tutarları 500-Net Değer Hesabına (13.Tahsis Edilen Taşınmazlar İçin Ayrılmış Amortisman Tutarı) borç, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedilecektir. Bu kayıtlar taşınmazı tahsisli olarak kullanan idarenin taşınmaza ilişkin harcamalarını muhasebeleştiren ilgili muhasebe birimlerince yapılacaktır."

denildiğinden, taşınmaz tahsis eden ya da taşınmaz tahsisi sağlanan her iki taraftaki idarelerin muhasebe kayıtları açısından, 500 Net Değer Hesabı ve 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının tahsis işleminin sonuçlarından etkilendiği açıktır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; taşınmazların yönetimi ve kontrolü için, idarelerce tahsis edilen ve tahsisli kullanılan taşınmazlarla ilgili farklı bir kayıt düzeninin bulunduğu ve bu şekilde kullanılan taşınmazlarla ilgili yapılacak kayıtların da buna uygun olarak tutulmasının gerektiği değerlendirilmektedir. Tam açıklama kavramı, muhasebenin genel kabul görmüş bir ilkesi olup İdare, bu kavram uyarınca varlıklarının gerçek durumunun mali tablolarda yer almasını sağlamalıdır.

Belediyenin tahsis ettiği taşınmazların ve muhasebe kayıtlarının incelenmesi neticesinde; Belediyenin tahsis ettiği 17 adet arazi, arsa ve binaların 250 Arazi ve Arsalar ile

www.balioglu.net

252 Binalar Hesabının altında yer alan Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar Hesabına kayıtlarının yapılmadığı tespit edilmiştir. Bu yönü ile bilanço sağlıklı bilgileri içermemektedir.

Yapılan açıklamalar kapsamında; tahsis edilen toplam 17 adet taşınmazın mevzuat hükümlerine uygun olarak ilgili varlık hesaplarına ve net değer hesaplarına kaydının yapılması gerekmektedir.

BULGU 6: Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinin Dönemsellik İlkesine Uygun Olarak Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabında İzlenmemesi

Belediyenin kayıt ve işlemleri üzerinde yapılan incelemeler sonucu, kiralanan çeşitli yerlerden peşinen tahsil edilen yıllık kiraların 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabında takip edilmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Hesabın niteliği" başlıklı 286'ncı maddesinde; *"(1) Bu hesap, içinde bulunulan dönemde ortaya çıkan ancak, gelecek aylara ait olan peşin tahsil edilmiş gelirlerin izlenmesi için kullanılır."* denilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 287'nci maddesinde ise dönem sonunda, uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gelecek yıllara ait gelirler hesabında yer alıp tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalan peşin tahsil edilmiş gelirler bu hesaba aktarılacağı belirtilmiştir.

Yıllık olarak tahsil edilen kira gelirleri, başka bir deyişle içinde bulunulan ayı takip eden aylara ait olarak tahsil edilen kira gelirleri bir taraftan 100 Kasa Hesabı veya 102 Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç, 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına alacak, diğer taraftan 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir.

Ayrıca, yıllık tahsil edilen kira gelirlerinin 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabında takip edilmesi Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinde yer alan temel kavramlardan dönemsellik ilkesinin de gereğidir. Yıllık peşin tahsil edilen kira gelirleri, ilgili oldukları dönemlerin faaliyet sonuçlarına yansıtılmalıdır. Dönem ayırıcı hesapların kullanılmaması, faaliyet sonuçlarının hatalı olmasına neden olmaktadır.

Yapılan incelemelerde, 2019 yılı içerisinde yıllık olarak tahsil edilen kira gelirlerinin toplamı 668.424,20 TL olduğu ve bu tutarın 380 nolu hesap kullanılmadan doğrudan gelir kaydedildiği ancak bu tutarın 348.643,00 TL'sinin 2020 yılına ait kira gelirine ait olduğu görülmüştür.

www.balioglu.net

Bu nedenle, bilançoda 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı 348.643,00 TL kadar eksik, 600 Gelir Hesabı ise aynı tutar kadar fazla görünmektedir.

Yapılan açıklamalar doğrultusunda, peşin tahsil edilen kira gelirlerinin dönemsellik ilkesi dikkate alınarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği öncelikle 380 hesaba alacak kaydedilmesi ve bu hesapta kayıtlı tutarlardan ilgili oldukları ay sonlarında gelir olarak tahakkuk ettirilenlerin bu hesaba borç, karşılığında 600 hesaba gelir kaydedilmesi gerekmektedir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Belediye Gelirlerinin Takiplerinin Eksik Yapılması, Tahsil Edilemeyen Tutarların Yıllar İtibari ile Artması ve Bazı Gelir Kalemlerinde Tahsilat Oranının Çok Düşük Düzeylerde Kalması

www.balioglu.net

Belediye gelir işlemlerinin incelenmesi sonucunda; Belediye gelirlerinin takibi için gerekli süreçlerin tam işletilmediği, gelirlerinden tahsil edilemeyen tutarların yıllar itibari ile arttığı ve bazı gelir kalemlerinde tahsilat oranının çok düşük düzeylerde kaldığı tespit edilmiştir.

a)-Belediye gelirlerinin takiplerinde mevzuatta öngörülen usullerin tamamının işletilmediği görülmüştür.

Vergi, harç, katılma payı gelirlerinden zamanında ödenmeyenler için mevzuatta öngörülen takip ve tahsil işlemlerine ilişkin süreçlerin eksik işletildiği tespit edilmiştir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un "Ödeme emri" başlıklı 55'inci maddesi ilk fıkrasına göre amme alacağını vadesinde ödemeyen mükelleflere, 15 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları gerektiği bir "Ödeme Emri" ile tebliğ olunur. Aynı maddenin 2'nci fıkrasında ise; *"Ödeme emrinde borcun asıl ve ferilerinin mahiyet ve miktarları, nereye ödeneceği, müddetinde ödemediği veya mal bildiriminde bulunmadığı takdirde borcun cebren tahsil ve borçlunun mal bildiriminde bulununcaya kadar üç ayı geçmemek üzere hapis ile tazyik olunacağı, gerçeğe aykırı bildirimde bulunduğu takdirde hapis ile cezalandırılacağı kayıtlı bulunur. Ayrıca, borçlunun 114 üncü maddedeki vazifeleri ve bu vazifeleri yerine getirmediği takdirde hakkında tatbik edilecek olan ceza bu ödeme emrinde kendisine bildirilir."* denilerek Ödeme Emrinde bulunması gereken unsurlar sıralanmıştır.

Mevzuat uyarınca; kendisine ödeme emri tebliğ edilen borçlu mükellef, 15 gün içinde borcunu ödemek veya ödememe durumunda ise mal bildiriminde bulunmak zorundadır. Kendisine ödeme emri tebliğ edildiği halde 15 gün içinde borcunu ödemeyen ve mal bildiriminde de bulunmayan borçlu mükellefler hakkında, 6183 sayılı Kanun'un 60'ıncı maddesi uyarınca hapsen tazyik talebinde bulunulur. Borçlunun hapsen tazyiki için, Belediyece bir yazı ile icra mahkemesine başvurulur. Bu şekilde alınan hapsen tazyik kararları, infaz için derhal yetkili Cumhuriyet Savcılığına gönderilir.

Yine mevzuat gereği, kendisine ödeme emri tebliğ edildiği halde 15 gün içerisinde borcunu ödemeyen borçlular hakkında cebren tahsil, haciz işlemleri yapılmalıdır. Bu aşamada adı geçen Kanun'un 62'nci maddesine göre borçlunun, mal bildiriminde gösterilenlerden, Belediyece tespit edilen borçlu veya üçüncü şahıslar elindeki menkul mallarından, gayrimenkullerinden veya alacak ve haklarından kamu alacağına yetecek miktarı belediyece haczolunmalıdır.

Haciz işlemlerinin ilk aşaması haciz varakalarının tanzim edilerek onaylanmasıdır. 6183 sayılı Kanun'un "Haciz varakası" başlıklı 64'üncü maddesine göre haciz işlemleri, Belediyece düzenlenen ve mahallin en büyük memuru veya vekalet vereceği memur tarafından tasdik edilen haciz varakalarına dayanılarak yapılır. Belediyelerde haciz varakasını imzalama yetkisi esas itibariyle kaymakam veya valilerde olmakla birlikte bu yetki belediye başkanına devredilmektedir.

www.balioglu.net

Belediyeye borçlu mükelleflerin gayrimenkul, araç, nakit değeri bulunup bulunmadığını araştırmak için ilgili birimlere haciz bildirisi tebliğ edilir. 6183 sayılı Kanun'un 77'nci maddesine göre menkul malların haczi, 88'inci maddesine göre gayrimenkul malların haczi, 79'uncu maddesine göre ise üçüncü şahıslardaki menkul malların, alacak ve hakların haczi gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Özellikle 79'uncu madde uygulaması bankalar açısından çok önemlidir. Bu madde hükmüne göre Belediye, doğrudan banka şubelerine veya belli tutarın üstündeki alacaklar için bankaların genel müdürlüklerine de haciz bildirimini tebliğ edebilir.

Yapılan incelemelerde, icra takip servisince borçlu mükelleflere ödeme emri gönderildiği, sonrasında ise gayrimenkuller için Tapu Müdürlüğüne, taşıtlar için ise Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlı trafik şube ve bürolarına kayıtlı araçların sicillerine haciz şerhi konulduğu görülmüştür. Yukarıda Kanun maddelerinde açıklandığı üzere mal bildiriminde bulunma aşamasının takip edilmediği, bildirimde bulunmayanlara hapsen tazyik talebinde bulunulmadığı, banka şubelerine veya genel müdürlüklerine haciz tebliğinin bildirilmediği,

Kanun'un 114'üncü maddesindeki yaptırımların uygulanmadığı tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye başkanının görev ve yetkileri" başlıklı 38'inci maddesine göre belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etme görevi belediye başkanına verilmiş ve bu konuda belediye başkanı birinci derecede sorumlu kılınmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Gelirlerin toplanması sorumluluğu" başlıklı 38'inci maddesinde *"Kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanlar, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumludur."* denilmektedir. Aynı Kanun'un "Muhasebe Hizmeti ve Muhasebe Yetkilisinin Yetki ve Sorumlulukları" başlıklı 61'inci maddesinde ise Muhasebe Yetkilisine gelirlerin ve alacakların tahsili görevi verilmiştir.

Yapılan açıklamalar doğrultusunda; vergi, harç, katılma payı gelirlerinden zamanında ödenmeyenlerin takibi için 6183 sayılı Kanun'un yukarıda açıklanan madde hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.

www.balioglu.net

b)-Belediye gelirlerinden tahsil edilemeyen tutarların yıllar itibari ile arttığı ve bazı gelir kalemlerinde tahsilat oranının çok düşük düzeylerde kaldığı görülmüştür.

Belediye gelir işlemlerinin incelenmesi sonucunda tahakkuku yapılan belediye gelirlerinden tahsil edilemeyen tutarların yıllar itibari ile arttığı, bazı gelir kalemlerinde ise tahsilat oranlarının düşük düzeylerde kaldığı tespit edilmiştir.

Yapılan incelemelerde önemli gelir kalemlerinin örneklem olarak alındığı aşağıdaki tablolarda da görüleceği üzere; Belediye gelirlerinin genel toplamına bakıldığında gelecek yıla devreden tahakkuk tutarı her yıl artış göstererek, 2017 yılında 26.191.147,18 TL iken, 2018 yılında 37.546.532,29 TL ve 2019 yılında 41.722.306,12 TL düzeyine çıkmıştır. Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetvelinde yıllar itibari ile devreden tahakkuk tutarı birbiri ile çelişmektedir. 2018 yılı Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetvelinde gelecek yıla devreden tahakkuk tutarı 33.846.088,93 TL iken 2019 yılı devreden tahakkuk tutarı 37.546.532,29 TL'dir. 2019 yılında tahsilat oranı yüzde 63,64 ile son üç yılın en düşük seviyesinde kalmıştır. Önemli vergi kalemlerine bakıldığında; Bina Vergisinde gelecek yıla devreden tahakkuk tutarı yıllar itibari ile artarak devam etmiş, 2019 yılında 6.571.231,37 TL ile son üç yılda neredeyse 2 katına çıkmıştır. Artarak devam etme durumu Arsa Vergisi ile İlan ve Reklam Vergisinde de söz konusu olmuştur.

Tablo 6: 2017 yılı Tahakkuk- Tahsilat Durumu(*)

Gelir Türü	Devreden Gelir Tahakkuku (TL)	2017 Yılı Tahakkuku (TL)	Toplam Tahakkuk (TL)	2017 Yılı Net Tahsilatı (TL)	Gelecek Yıla Devreden Tahakkuk (TL)	Tahsil Oranı (%)
Bina Vergisi	3.717.226,64	6.215.726,37	9.932.953,01	5.855.688,40	3.571.767,09	58,95
Arsa Vergisi	3.636.408,89	3.256.968,79	6.893.377,68	3.212.829,12	3.485.503,52	46,60
Çevre Temizlik Vergisi	396.217,17	351.934,39	748.151,56	316.427,39	424.837,63	42,29
İlan ve Reklam Vergisi	658.017,39	-5.509,00	652.508,39	50.411,40	601.758,44	7,72
İşgal Harcı	694.101,02	356.714,43	1.050.815,45	257.480,90	787.334,55	24,50
Diğer Hizmet Gelirleri	5.165.216,51	8.535.493,17	13.700.709,68	7.853.594,13	5.186.428,76	57,32
Ecrimisil Gelirleri	666.195,51	1.902.366,99	2.568.562,50	576.681,39	1.984.605,61	22,45
Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	3.055.674,00	3.970.505,92	7.026.179,92	3.081.997,73	3.905.733,81	43,86
Diğer İdari Para Cezaları	3.683.575,26	1.492.080,19	5.175.655,45	1.657.387,20	3.482.407,74	32,02
Gelirler Genel Toplamı	**24.321.639,03**	**66.975.108,30**	**91.296.747,33**	**63.575.211,30**	**26.191.147,18**	**69,64**

(*) Gelir türleri örnekleme yapılarak, tutarları 2017 yılı Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetvelinden alınmıştır. Red ve iadeler tabloya alınmamıştır. Gelirler Genel Toplamı satırı ise tüm gelir kalemlerinin toplamıdır.

www.balioglu.net

Tablo 7: 2018 yılı Tahakkuk- Tahsilat Durumu(*)

Gelir Türü	Devreden Gelir Tahakkuku (TL)	2018 Yılı Tahakkuku (TL)	Toplam Tahakkuk (TL)	2018 Yılı Net Tahsilatı (TL)	Gelecek Yıla Devreden Tahakkuk (TL)	Tahsil Oranı (%)
Bina Vergisi	3.571.767,09	9.195.731,11	12.767.498,20	7.633.269,60	4.896.321,80	59,78
Arsa Vergisi	3.485.503,52	4.259.558,31	7.745.061,83	3.429.541,09	4.118.359,91	44,28
Çevre Temizlik Vergisi	424.837,63	910.151,65	1.334.989,28	728.212,54	461.581,96	54,54
İlan ve Reklam Vergisi	601.758,44	-44.929,78	556.828,66	31.538,43	513.811,50	5,66
İşgal Harcı	787.334,55	-104.794,78	682.539,77	209.519,77	360.578,20	30,69
Diğer Hizmet Gelirleri	5.186.428,76	7.632.958,59	12.819.387,35	7.840.334,43	4.928.079,31	61,15
Ecrimisil Gelirleri	1.984.605,61	3.026.058,73	5.010.664,34	1.248.545,17	3.707.485,80	24,91
Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	3.905.733,81	4.932.782,04	8.838.515,85	3.482.485,18	5.092.773,03	39,40
Diğer İdari Para	3.482.407,74	3.180.969,17	6.663.376,91	731.255,68	5.872.952,91	10,97

Cezaları						
Gelirler Genel Toplamı	**26.254.869,91**	**71.086.296,29**	**97.341.166,20**	**62.285.350,95**	**33.846.088,93**	**63,99**

(*) Gelir türleri örnekleme yapılarak, tutarları 2018 yılı Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetvelinden alınmıştır. Red ve iadeler tabloya alınmamıştır. Gelirler Genel Toplamı satırı ise tüm gelir kalemlerinin toplamıdır.

Tablo 8: 2019 yılı Tahakkuk- Tahsilat Durumu(*)

Gelir Türü	Devreden Gelir Tahakkuku (TL)	2019 Yılı Tahakkuku (TL)	Toplam Tahakkuk (TL)	2019 Yılı Net Tahsilatı (TL)	Gelecek Yıla Devreden Tahakkuk (TL)	Tahsil Oranı (%)
Bina Vergisi	4.896.321,80	11.363.586,61	16.259.908,41	9.663.388,96	6.571.231,37	59,43
Arsa Vergisi	4.118.359,91	4.369.529,93	8.487.889,84	3.303.538,37	5.165.264,65	38,92
Çevre Temizlik Vergisi	461.581,96	554.221,24	1.015.803,20	328.595,73	653.626,23	32,34
İlan ve Reklam Vergisi	513.811,50	127.463,41	641.274,91	112.964,82	525.338,00	17,61
İşgal Harcı	361.166,06	1.638.369,42	1.999.535,48	691.116,86	1.308.418,62	34,56
Diğer Hizmet Gelirleri	4.928.079,31	6.832.129,35	11.760.208,66	6.610.485,99	5.132.719,66	56,21
Ecrimisil Gelirleri	3.707.485,80	2.090.104,54	5.797.590,34	912.845,05	4.588.987,51	15,74
Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	5.092.773,03	5.308.589,38	10.401.362,41	3.378.091,12	6.912.657,06	32,47
Diğer İdari Para Cezaları	5.872.952,91	3.008.187,64	8.881.140,55	612.343,64	8.208.450,19	6,89
Gelirler Genel Toplamı	**37.546.532,29**	**78.958.095,47**	**116.504.627,76**	**74.148.078,71**	**41.722.306,12**	**63,64**

(*) Gelir türleri örnekleme yapılarak, tutarları 2019 yılı Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetvelinden alınmıştır. Red ve iadeler tabloya alınmamıştır. Gelirler Genel Toplamı satırı ise tüm gelir kalemlerinin toplamıdır.

Yukarıdaki tablolara bakıldığında Çevre Temizlik Vergisi, İlan ve Reklam Vergisi, Ecrimisil Gelirleri, Diğer İdari Para Cezaları ile Diğer Taşınmaz Kira Gelirlerinde tahsilat oranları çok düşük kalmıştır. Diğer idari para cezalarında 2019 yılında gelecek yıla devreden tahakkuk tutarı 8.208.450,19 TL düzeyinde olup tahsilat oranı yüzde 6,89 olarak gerçekleşmiştir.

Gelecek yıla devreden tahakkuk tutarlarının 41.722.306,12 TL'ye çıkması ve artarak devam etmesinin, kurumun mali yapısında bozulmaya yol açacağı, bu durumun yatırımlar ile diğer belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde aksamalara neden olacağı değerlendirilmektedir.

Yukarıda bulgunun (a) bölümünde de açıklandığı üzere belediyenin gelir ve alacaklarını

www.balioglu.net

takip ve tahsil etme görevi belediye başkanına verilmiş ve bu konuda belediye başkanı birinci derecede sorumlu kılınmıştır. Muhasebe Yetkilisine de gelirlerin ve alacakların tahsili görevi verilmiştir.

Açıklanan nedenlerle; vergi, harç, katılma payı gelirlerinden zamanında ödenmeyenlerin takibi için 6183 sayılı Kanun'un yukarıda açıklanan madde hükümleri, satış, kira ve ücret gelirlerinden zamanında ödenmeyenlerin takibi için ise 6098 sayılı Borçlar Kanunu ve 2004 sayılı İcra İflas Kanunu hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.

BULGU 2: Kamu Kurumu ile Yapılan Protokolde, Gelirden Pay Alınmasına Yönelik Düzenleme Yapılmaması ve Mevzuatta Öngörülmeyen Giderlerin Belediye Bütçesinden Karşılanması

Belediye ile Mudanya İlçe Emniyet Müdürlüğü arasında 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14/a ve 75/a maddelerine dayanılarak 12.11.2013 tarihinde Kent Güvenlik Yönetimi Sistemi (KGYS) İşbirliği Protokolü imzalandığı görülmüştür. Yapılan protokole ilişkin aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

a)-Kent Güvenlik Yönetimi Sistemi (KGYS) İşbirliği Protokolünde, elde edilen gelirlerden Belediyenin pay almasına yönelik düzenleme yapılmadığı tespit edilmiştir.

Yapılan protokolle Belediye, KGYS projesi kapsamda ilk aşamada 300.000 TL'yi Bursa İl Özel İdaresi hesabına aktarmıştır. Sonraki yıllarda ek protokollerle 300.000 TL daha Özel İdare hesabına aktarılmıştır. Ancak Belediyenin bu işbirliği protokolü kapsamında katlandığı maliyete karşılık, elde edilen gelirlerden herhangi bir pay almadığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin görev ve sorumlulukları" başlıklı 14/a maddesinde coğrafî ve kent bilgi sistemleri yapmak veya yaptırmak belediyelerin görevleri arasında sayılmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 75'inci maddesinin 1'inci fıkrası (a) bendi hükmüne göre; Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda; Mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait yapım, bakım, onarım ve taşıma işlerini bedelli veya bedelsiz üstlenebilir, ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir ve bu amaçla gerekli kaynak aktarımında bulunabilir. Aynı maddenin 1'inci fıkrası (b) bendi hükmüne göre; belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda belediyeler, mahallî

idareler ile merkezî idareye ait aslî görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla gerekli aynî ihtiyaçları karşılayabilir. Ancak yapılan protokolle Belediyenin, ciddi bir maliyete katlanmasına rağmen bu proje kapsamında elde edilen gelirlerden pay alması öngörülmemiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Kamu maliyesinin temel ilkeleri" başlıklı 5'inci maddesinin 1'inci fıkrası (g) bendi, "Hesap verme sorumluluğu" başlıklı 8'inci maddesi, "Üst yöneticiler" başlıklı 11'inci maddesi ve "Harcama talimatı ve sorumluluk" başlıklı 32'nci maddesi 2'inci fıkrasına göre; kamu idarelerince, ihtiyaçların karşılanmasında ekonomik veya sosyal verimlilik ilkelerine uygun olarak maliyet-fayda veya maliyet-etkinlik ile gerekli görülen diğer ekonomik ve sosyal analizlerin yapılması esastır. Üst yöneticiler, harcama yetkilileri ve her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar; kaynakların etkili, ekonomik, verimli kullanılmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludurlar.

Yapılan açıklamalar doğrultusunda, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ilkesi gereği yapılan işbirliği protokolünde güncelleme yapılarak proje kapsamında elde edilen gelirlerden Belediyenin pay alması sağlanmalıdır.

www.balioglu.net

b)-Protokol kapsamında Kent Güvenlik Yönetimi Sistemi kameralarının iletişim fatura bedellerinin Belediye tarafından karşılandığı görülmüştür.

Yapılan incelemelerde, Belediyenin söz konusu protokol kapsamında 5 yıl boyunca KGYS kameralarının iletişim bedellerini karşılamayı taahhüt ettiği görülmüştür. Bu süre daha sonra yapılan ek protokollerle uzatılmıştır ve 2019 yılına kadar uygulanmıştır. Bu kapsamda 2019 yılında KGYS kameraları iletişim bedeli olarak 229.059,48 TL ödendiği tespit edilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un 75'inci maddesinin 1'inci fıkrası (a) ve (b) bendi hükmüne göre; Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda; Mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait yapım, bakım, onarım ve taşıma işlerini bedelli veya bedelsiz üstlenebilir, ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir ve bu amaçla gerekli kaynak aktarımında bulunabilir. Aynı maddenin 1'inci fıkrası (b) bendi hükmüne göre; belediyeler, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda; mahallî idareler ile merkezî idareye ait aslî görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla gerekli aynî ihtiyaçları karşılayabilir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14/a maddesi ve 75/a-b maddeleri birlikte

değerlendirildiğinde; coğrafî ve kent bilgi sistemleri yapmak veya yaptırmak belediyelerin görevleri arasında sayıldığı ancak bu aşamadan sonra iletişim bedellerinin ödenemeyeceği değerlendirilmektedir. Çünkü Kanun maddelerinde cari giderlerin karşılanacağına dair bir düzenleme bulunmamaktadır. Kaldı ki Belediye mevcut hali ile söz konusu proje kapsamında elde edilen gelirlerden de herhangi bir pay almamaktadır.

Yukarıdaki maddede açıklanan 5018 sayılı Kanun'un 5, 8,11 ve 32'inci maddeleri bu madde için de geçerlidir.

Yapılan açıklamalar doğrultusunda, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ilkesi gereği söz konusu kameraların iletişim bedellerinin Belediye bütçesinden karşılanmaması gerekmektedir.

BULGU 3: İhale Mevzuatı Uygulamaları ve Kurumsal Yönetim Konularında Danışmanlık Hizmeti Alımı Yapılması

Belediyede yapılan denetimlerde, mali ve yönetimsel konularda özel sektör firmasından danışmanlık hizmeti satın alındığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Anayasanın Kamu hizmeti görevlileriyle ilgili hükümlere ilişkin düzenlemenin "Genel İlkeler" başlıklı 128' inci maddesinde; *"Devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli kamu hizmetleri memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle* görülür.*"* denilmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Mali hizmetler birimi" başlıklı 60'ıncı maddesinin birinci fıkrasında; *"Kamu idarelerinde aşağıda sayılan görevler, malî hizmetler birimi tarafından yürütülür:*

...

j) Îdarenin, diğer idareler nezdinde takibi gereken malî iş ve işlemlerini yürütmek ve sonuçlandırmak.

k) Malî kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağlamak ve danışmanlık yapmak.

l) Ön malî kontrol faaliyetini yürütmek.

m) Îç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak.

n) Malî konularda üst yönetici tarafından verilen diğer görevleri yapmak. ..." hükmü bulunmaktadır.

Aynı Kanunun "Harcama talimatı ve sorumluluk" başlıklı 32'nci maddesinde, harcama yetkililerinin, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun, tüzük ve yönetmelikler ile diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından ve 5018 sayılı Kanun çerçevesinde yapmaları gereken diğer işlemlerden sorumlu oldukları belirtilmiştir.

5018 sayılı Kanun'un "İç denetim" başlıklı 63'üncü maddesinde; *"İç denetim, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir. …*" ve "İç denetçinin görevleri" başlıklı 64'üncü maddesinde;

" …

a) Nesnel risk analizlerine dayanarak kamu idarelerinin yönetim ve kontrol yapılarını değerlendirmek.

b) Kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması bakımından incelemeler yapmak ve önerilerde bulunmak.

...

d) İdarenin harcamalarının, malî işlemlere ilişkin karar ve tasarruflarının, amaç ve politikalara, kalkınma planına, programlara, stratejik planlara ve performans programlarına uygunluğunu denetlemek ve değerlendirmek

e) Malî yönetim ve kontrol süreçlerinin sistem denetimini yapmak ve bu konularda önerilerde bulunmak

f) Denetim sonuçları çerçevesinde iyileştirmelere yönelik önerilerde bulunmak.

... " Denilmektedir.

Tüm bu mevzuat hükümleri çerçevesinde; asli ve sürekli kamu hizmetlerinin memur ve

www.balioglu.net

diğer kamu görevlilerince yapılacağı, mali hizmetler ile iç kontrol konularına ilişkin uygulama ve danışmanlık görevlerinin Mali Hizmetler Birimince yapılacağı anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, 4734 sayılı Kanun'un 22/d maddesi hükmüne göre özel sektör firmasından 64.000 TL+KDV bedelle 4 aylık (Ocak-Nisan) mali ve yönetimsel konularda danışmanlık hizmeti satın alındığı tespit edilmiştir. Yine aynı firmadan 4734 sayılı Kanun'un 21/f maddesi hükmüne göre 123.483,33 TL+KDV bedelle 8 aylık (Mayıs-Aralık) mali ve yönetimsel konularda danışmanlık hizmeti satın alınmıştır. Söz konusu firma ile yapılan Sözleşmenin ekinde yer alan Teknik Şartnamede "İşin Tanımı" aynen *"1.1. Harcama belgelerinin hazırlanmasında, personelin özlük iş ve işlemlerinde, maaş ve tahakkuk işlemlerinde, teşkilatlanma, alım yöntemleri, çalışma ve denetim alanları personel istihdamı, bütçe uygulamaları, borçlanma vs. konulan ile ilgili hizmet birimlerinde sorunlarla karşılaşıldığında veya uygulama hususunda tereddüt oluştuğunda, ya da birimler arası görüş ayrılıkları yaşandığında elektronik posta, telefon ve faks gibi haberleşme araçlarıyla ve ihtiyaç duyulduğunda bizzat Belediyenin ilgili biriminde, sorumamı çözümü için, destek verilmesi,*

1.2. Belediyemizde Teftiş Kurulu Müdürlüğü bulunmadığından ihtiyaç duyulan Disiplin, İnceleme, Araştırma, Tazmin, Tevdi Raporu gibi raporların hazırlanmasında muhakkik olarak görevlendirilen personele destek verilmesi,

1.3. Belediye mevzuatı ve Kamuyu ilgilendiren ikincil mevzuat ile ilgili açıklık bulunmayan hususlarda talep edildiğinde bilgi notu hazırlanmasına,

ilişkin hizmet alımıdır." şeklinde tarif edilmiştir.

Mudanya Belediyesi, 5018 sayılı Kanun'un "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesi ile "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde yer alan bir kamu kurumudur. 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesi hükmüne göre belediye tarafından satın alınan mali ve yönetimsel konularda danışmanlık görevi; mezkur mevzuat hükümleri gereğince Mali Hizmetler Biriminin asli ve sürekli görevleri arasında bulunmaktadır.

Kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ilkesi de göz önüne alındığında bu tür hizmet alımlarının yapılmamasına, bu konular ile ilgili olarak sistem denetimi yapma ve önerilerde bulunma görevleri bulunan iç denetçilerden faydalanılmasına, bu kapsamda idare tarafından iç denetçi istihdam edilmesine, ayrıca buna yönelik belediye bütçesinden ödemede bulunulmamasına özen gösterilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 4: Taşınmaz Satışlarında Tahmin Edilen Bedel Tespit Edilirken Soruşturulan Fiyatlardan En Düşüğünün Esas Alınması

Belediye taşınmaz satışlarının incelenmesinde, kıymet takdir komisyonlarının tahmin edilen bedeli tespit ederken piyasadan soruşturduğu fiyatlardan en düşüğünü dikkate aldığı tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde; tahmin edilen bedel, ihale konusu olan işlerin tahmin edilen bedelini ve yapım işlerinde keşif bedeli olarak, aynı maddede de uygun bedel; artırmalarda tahmin edilen bedelden aşağı olmamak üzere, teklif edilen bedellerin en yükseği şeklinde tanımlanmıştır.

Adı geçen Kanun'un "Tahmin edilen bedelin tespiti" başlıklı 9'uncu maddesinde; *"Tahmin edilen bedel, idarelerce tespit edilir veya ettirilir. İşin özelliğine göre gerektiğinde bu bedel veya bu bedelin hesabında kullanılacak fiyatlar belediye, ticaret odası, sanayi odası, borsa gibi kuruluşlardan veya bilirkişilerden soruşturulur. Tahmin edilen bedel, bunun dayanaklarının da eklendiği bir hesap tutanağında gösterilir ve asıl evrak arasında saklanır. Bu bedel gerektiğinde ihale komisyonlarınca tahkik ettirilir. Ancak, yapım işlerinde bu işler için kanunların verdiği yetkiye dayanılarak ilgili dairelerce tespit edilmiş birim fiyatları varsa, bunlar uygulanır."* denilerek tahmin edilen bedelin nasıl tespit edileceği açıklanmıştır.

www.balioglu.net

Yapılan incelemelerde kıymet takdir komisyonlarının tahmin edilen bedeli tespit ederken öncelikle Belediyenin kendi belirlediği önceki fiyatları kullandığı ya da piyasadan fiyat araştırması yaptığı görülmüştür. Kıymet takdir komisyonlarının tahmin edilen bedeli tespit ederken piyasadan soruşturduğu fiyatlardan en düşüğünü dikkate aldığı tespit edilmiştir. Örneğin Çayönü Mahallesi 144 ada 1 parseldeki 17.871 m^2 alanındaki tarla vasfındaki taşınmazın m^2 için emlakçılardan sırasıyla 50, 100 ve 100 TL fiyatları alınmıştır. Alınan fiyatlardan 50 TL'nin gerçek fiyatları yansıtmadığı gerekçesi ile değerlendirmeye alınmamıştır. İnternet ortamındaki ilanlardan ise 103, 104,104, 137, 165 ve 246 TL fiyatları dosyaya eklenmiştir. Ancak alınan bu fiyatlar içinden 100 TL tahmin edilen bedel olarak belirlenmiştir. Alınan bu fiyatlar içinden 50 TL ve 246 TL'nin (çok düşük ve çok yüksek) gerçek fiyatları yansıtmadığı için değerlendirme dışında tutulup diğer fiyatların aritmetik ortalaması alınarak tahmin edilen bedel tespit edilmesi gerekirdi.

Yine Hasköy Mahallesi 119 ada 2, 6 ve 7 parseldeki arsalar için 3 emlakçıdan da 500 TL fiyatı alınmıştır. İnternet ortamındaki ilanlardan ise 623 ve 1000 TL fiyatları dosyaya

eklenmiştir. Ancak kıymet takdir komisyonunca 2, 6 ve 7 parseldeki arsalar için sırasıyla 450, 455 ve 455 TL tahmin edilen bedel olarak belirlenmiştir. Yine alınan bu fiyatlar içinden 1000 TL'nin (çok yüksek) gerçek fiyatları yansıtmadığı için değerlendirme dışında tutulup diğer fiyatların aritmetik ortalaması alınarak tahmin edilen bedel tespit edilmesi gerekirdi.

Yukarda açıklanan mevzuat maddelerinde açıklandığı üzere tahmin edilen fiyat bir taşınmazın satışında çok önemlidir. İhalede oluşan fiyat olan uygun bedel tahmin edilen bedelden aşağı olamaz. Tahmin edilen bedel, soruşturulan fiyatların içinden piyasa fiyatlarını yansıtanların aritmetik ortalaması alınsa idi daha yüksek çıkacak ve kamu taşınmazı daha yüksek bedelle satılabilecek ve böylelikle kamu kaynakları daha etkili ve verimli kullanılması sağlanacaktı.

Yapılan açıklamalar doğrultusunda, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ilkesi gereği tahmin edilen bedel tespit edilirken soruşturulan fiyatların içinden piyasa fiyatlarını yansıtanların aritmetik ortalamasının alınması gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 5: Evsel Atık Bertaraf Ücretleri İçin Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresince Tahsil Edilen Katma Değer Vergisinin Takibinin Yapılmaması

Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından Mudanya Belediyesi adına su faturalarından tahsil edilen evsel atık bertaraf ücretlerinden doğan katma değer vergilerinin Belediyeye gönderilmemesi hususu önceki yıl raporlarında da konu edilmesine rağmen Belediyece tahsilata yönelik herhangi bir hukuksal işlem tesis edilmediği görülmüştür.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun "İzin alma, arıtma ve bertaraf etme yükümlülüğü" başlıklı 11'inci maddesinde;

"...

Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler evsel katı atık bertaraf tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmekle yükümlüdürler. Bu hizmetten yararlanan ve/veya yararlanacaklar, sorumlu yönetimlerin yapacağı yatırım, işletme, bakım, onarım ve ıslah harcamalarına katılmakla yükümlüdür. Bu hizmetten yararlananlardan, belediye meclisince belirlenecek tarifeye göre katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti alınır. Bu fıkra uyarınca tahsil edilen ücretler, katı atıkla ilgili hizmetler dışında kullanılamaz." denilmektedir.

Yukarıda ifade edilen Kanun maddesine istinaden 27.10.2010 tarih ve 27742 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin

Belirlenmesinde Uyulacak Usul Ve Esaslara İlişkin Yönetmelik"in "Evsel katı atık tarife türleri" başlıklı 20'nci maddesinde;

"(1) Evsel katı atık hizmetleri atık miktarı belirleme yöntemine göre aşağıda sayılan iki farklı tarife türü üzerinden ücretlendirilebilir:

a) 18 inci maddede belirtilen yöntemlere göre hesaplanmış ve değişken ücretlerden oluşan tarife,

b) Kirleten öder ilkesi dikkate alınarak ve 18 inci maddede belirtilen yöntemlere göre idareler tarafından hesaplanmış ve üretilen atık miktarını atık üreticilerinin etkileyemediği sabit tarifeler.

(2) Evsel katı atık idareleri her atık üreticisine sadece aldıkları hizmetlerin maliyetlerini dikkate alarak tarife belirlerler." denilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in "Faturalandırma" başlıklı 22'nci maddesinde; *"(1) Atıksu ve evsel katı atık hizmetlerine ait ücretlendirme yapılan hizmetin karşılığı olarak müstakilen, düzenli aralıklarla su faturaları üzerinden yapılır."* denilmektedir.

www.balioglu.net

Yukarıda ifade edilen mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde; Mahalli İdareler, evsel katı atık bertaraf tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmekle yükümlüdürler. Evsel katı atık bertaraf tesislerinin faaliyet ve hizmetlerinden yararlananlardan, belediye meclisince belirlenecek tarifeye göre katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti alınması gerekir. Atıksu ve evsel katı atık hizmetlerine ait ücretlendirme, yapılan hizmetin karşılığı olarak müstakilen, düzenli aralıklarla su faturaları üzerinden yapılır. Büyükşehir Belediyesi olan yerlerde 2560 sayılı Kanun'a göre su faturalarını düzenleyen kurum, Büyükşehir Belediyelerinin bağlı kuruluşu olan Su ve Kanalizasyon İdareleridir.

Aynı zamanda, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'na göre evsel katı atık bertaraf hizmeti teslimleri KDV'nin konusunu oluşturduğundan, %18 oranında KDV tahakkuk ettirilmektedir.

Evsel katı atık toplama ve bertaraf bedellerinin tahsilinde Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü aracı konumda olup bu tutarların mütemmim cüz'ü niteliğindeki KDV tutarlarını da Mudanya Belediyesine aktarmak durumundadır.

Yapılan incelemede, Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından

Mudanya Belediyesi adına su faturalarından tahsil edilen evsel atık bertaraf ücretlerinden doğan KDV tutarlarının Bursa Vergi Dairesi Başkanlığından alınan bir Muktezaya dayanarak Mudanya Belediyesine gönderilmediği tespit edilmiştir.

Söz konusu Muktezada, fatura ve fatura yerine geçen belgelerle Belediyenin, Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nden KDV isteyebileceği ifade edilmiştir. Fatura düzenlemek zorunda olmayan kamu idarelerinden yapılan alımlarda ise her ne adla düzenlenmiş olursa olsun, yapılan alım karşılığında 31/12/2005 tarihli ve 26040 üçüncü Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Muhasebe Yetkilisi Mutemetlerinin Görevlendirilmeleri, Yetkileri, Denetimi ve Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik"in 14'üncü maddesinde belirlenen asgarî bilgileri taşıyan alındı, ödeme belgesi ekine bağlanmalıdır. Ancak Belediyece bu konuda herhangi bir belge düzenlenmediği görülmüştür.

Belediyece alacağın tahsili için adı geçen Yönetmelik gereğince düzenlenmesi gereken "Alındı" belgesi düzenlenerek söz konusu alacağın tahsil edilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 6: Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapı ve Şebekelerinden Geçiş Hakkı Bedellerinin Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

Belediyede sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin idarenin sorumluluğunda olan yerlerden geçirilmesinden doğan geçiş hakkı bedellerine belediye gelir tarifesinde yer verilmediği, takakkuk ve tahsilatının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik bu faaliyetlerin ücretlendirilmesine ilişkin düzenlemeler getirmiştir.

Yönetmelik'in "Tanımlar ve kısaltmalar" başlıklı 4'üncü maddesinde;

" ... d) Geçiş hakkı: İşletmecilere; elektronik haberleşme hizmeti sunmak için gerekli şebeke ve altyapıyı kurmak, kaldırmak, bakım ve onarım yapmak gibi amaçlarla kamu ve özel mülkiyet alanlarının altından, üstünden ve üzerinden geçmeleri için tanınan hakları,

e) Geçiş hakkı ücreti: İşletmecinin, geçiş hakkı karşılığında geçiş hakkı sağlayıcısına ödeyeceği ücreti,

f) Geçiş hakkı ücret tarifesi: Ek-1"de yer alan Geçiş Hakkı Ücret Tarifesi Üst Sınırları Tablosunda belirtilen yerlerde, geçiş hakkını kullanacak işletmecilerden talep edilen ücretlerin üst sınırlarını gösteren fiyat tarifesini,

g) Geçiş hakkı sağlayıcısı (GHS): Geçiş hakkına konu olan kamuya ait ya da kamunun ortak kullanımında olan taşınmazlar da dahil olmak üzere taşınmazın sahipleri ve/veya taşınmaz üzerindeki hak sahiplerini,

ğ) İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve altyapısını işleten şirketi,

..." olarak tanımlanmıştır.

Yine aynı Yönetmelik'te, işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları Yönetmelik'te belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği; geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin sözleşmede yer alacağı; geçiş hakkı ücretinin Geçiş Hakkı Ücret Tarifesi'nde belirtilen fiyatları aşamayacağı ve anılan tarifede yer alan üst sınırları belirten fiyatların her mali yılın başında Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan üretici fiyatları endeksi oranında artırılacağı hüküm altına alınmıştır. Geçiş Hakkı Ücret Tarifesi Üst Sınırları Tablosu, Yönetmelik'e Eki 1 tablosu olarak eklenmiş ve yürürlük tarihinin 01.01.2014 olduğu belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Yukarıdaki açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, İdarenin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda olan yerlerden elektronik haberleşme hizmeti sunmak amacı ile alt yapı tesisi kuran işletmeler ile sözleşme yapılması ve Yönetmelik'in ekinde yer alan ücret tarifesini geçmemek üzere meclis kararıyla bir ücret tarifesi belirlenmesi mevzuat gereğidir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Gelirlerin toplanması sorumluluğu" başlıklı 38' inci maddesinde; kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanların ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumlu oldukları hükme bağlanmış; 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye başkanının görev ve yetkileri" başlıklı 38' inci maddesinin (f) bendinde ise belediye başkanı "*belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek*" le özellikle görevli ve yetkili kılınmıştır.

Bu nedenle, Mudanya Belediyesinin sorumluluğunda olan yerlerden sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan kablo ve benzeri gereçlerin geçirilmesinden

doğan geçiş hakkı bedellerine ilişkin Belediye Meclisi tarafından bir ücret tarifesi belirlenmesi, ilgili işletmecilerden de mevzuatındaki tahsilatın sağlanması gerekmektedir.

BULGU 7: Alt Yapı Kazı Çalışmalarından Doğan Zemin Tahrip Bedellerine İlişkin Aktarımlarının Tahsil ve Takibinin Yapılmaması

Belediye sınırları içerisindeki sokaklarda yapılan alt yapı kazı çalışmalarından doğan zemin tahrip bedellerinin ilgili Büyükşehir Belediyesi tarafından aktarılmadığı ve Mudanya Belediyesi tarafından takibinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin "Hesabın oluşumu ve geliri" başlıklı 14'üncü maddesinin 3'üncü fıkrasında; Büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyeleri cadde, bulvar, meydan ve sokaklarında yapılacak tüm kazılardan elde edilecek gelirlerin Büyükşehir Belediyesi bünyesinde açılacak alt yapı yatırım hesabında toplanacağı, sokakların kazısından elde edilen gelirlerin ilgili belediyeye aktarılacağı, bu gelirlerin sadece cadde, bulvar, meydan ve sokakların asfalt ve kaldırımların yapımında kullanılacağı ve amacı dışında kullanılamayacağı belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından çıkarılmış olan Altyapı Koordinasyon Merkezi (Aykome) Uygulama Yönetmeliği'nin 16'ncı maddesinin 4'üncü fıkrasında ise, Ana arter dışında ilgili ilçe belediye arterlerinde yapılan kazılardan elde edilen gelirlerin ilgili belediyeye aktarılacağı belirtilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Gelirlerin toplanması sorumluluğu" başlıklı 38' inci maddesinde; kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanların ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumlu oldukları hükme bağlanmış; 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri" başlıklı 38' inci maddesinin (f) bendinde ise belediye başkanı "*belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek*" le özellikle görevli ve yetkili kılınmıştır.

Yukarıda belirtilen mevzuattaki düzenlemeler ve açıklamalar çerçevesinde, Mudanya ilçe sınırlarındaki sokaklarda yapılan kazı çalışmalarından doğan zemin tahrip bedellerinin Mudanya Belediyesine aktarılmasını teminen gerekli idari ve hukuksal girişimlerde bulunularak ilgili tutarların tahsilinin sağlanması gerekmektedir.

BULGU 8: Taşınırların Kayda Alınması, Kontrolü, Planlanması ve Kişilere Teslim

Edilmesi İşlemlerinin Mevzuatın Öngördüğü Usulde Yürütülmemesi

Belediye taşınır işlemlerinde yapılan incelemelerde aşağıda belirtilen hususlar tespit edilmiştir:

a)-Personelinin kullanımında olan dayanıklı taşınırların Taşınır Teslim Belgesinde yer almadığı veya kayıtlı olmadığı görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Taşınırların kaydı" başlıklı 12'nci maddesinin 1'inci fıkrasında: *"Kamu idarelerince bütün taşınırların ve bunlara ilişkin işlemlerin kayıt altına alınması esastır. Taşınır kayıtları, harcama birimleri itibarıyla yönetim hesabı verilmesine esas olacak şekilde tutulur. Her bir kaydın belgeye dayanması şarttır."* denilerek taşınırların kayıt altına alınmasının zorunluluğu belirtilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Dayanıklı taşınırların kullanıma verilmesi" başlıklı 23'üncü maddesinin 1'inci fıkrasında: *"Tesis, taşıt ve iş makineleri haricindeki dayanıklı taşınırlar Taşınır İstek Belgesi düzenlenmek suretiyle talep edilir. Talep edilen dayanıklı taşınırlar 6/A örnek numaralı Taşınır Teslim Belgesi düzenlenerek kullanıma verilir."* denilerek personelin kullanımına verilen dayanıklı taşınırlar için Taşınır Teslim Belgesi düzenleneceği belirtilmiştir. Buna göre personelin kullanımında olan dayanıklı taşınırların taşınır teslim belgesinde yer alması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Yapılan denetimlerde yönetici kadrosunda (Belediye başkanı ve yardımcıları ile birim müdürleri eski ve yeni) bulunan 11 birime ait 46 adet taşınır teslim belgeleri incelendiğinde, personelin kullanımında olan dayanıklı taşınırların taşınır teslim belgesinde yer almadığı tespit edilmiştir. Örneğin Mali Hizmetler Müdürü üzerinde 7 adet ortak alanda olması gereken taşınır görünmektedir. Kayıtlara göre Mali Hizmetler Müdüründe masaüstü bilgisayar, IP telefon, dizüstü bilgisayar vb. gibi görev gereği şahsi kullanıma verilen dayanıklı taşınır yoktur. Aynı durum Başkan yardımcısı içinde geçerlidir. Bazı yönetici kadrosunda bulunan personelin taşınır teslim belgelerinde monitör, bazılarında ise bilgisayar kasalarının olmadığı görülmüştür. Yetkililerle görüşüldüğünde söz konusu taşınırların kayıtlı olduğu ancak personele verilirken taşınır teslim belgesi düzenlenmediği, bazılarının ise farklı birimlerde kayıtlı olduğu anlaşılmıştır.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin yukarıda açıklanan ilgili maddelerine göre personelin kullanımında olan dayanıklı taşınırların tekrar kontrolünün yapılarak kayıtlı olmayan dayanıklı taşınırların kayda alınması, kayıtlı olup taşınır teslim belgesinde olmayan dayanıklı taşınırlar

içinse taşınır teslim belgesi düzenlenmesi gerekmektedir.

b)-Ortak alanda yer alan dayanıklı taşınırlar için Dayanıklı Taşınırlar Listesi düzenlenmesi gerekirken Taşınır Teslim Belgesi düzenlenerek şahıslar üzerine kaydedildiği görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Belge ve cetveller" başlıklı 10'uncu maddesinin 1'inci fıkrası (ç) bendinde: *"Dayanıklı Taşınırlar Listesi (Örnek: 8): Bu Liste, Taşınır Kod Listesinin (B) bölümünde gösterilen taşınırlardan oda, büro, bölüm, geçit, atölye, garaj ve servislere tahsis edilenler için düzenlenir. Bunlar için Taşınır Teslim Belgesi düzenlenmez. Liste, istek yapan birim yetkilisi ve/veya varsa ortak kullanım alanı sorumlusu tarafından imzalanır."* denilerek ortak alandaki taşınırlar için Dayanıklı Taşınırlar Listesi düzenleneceği belirtilmektedir.

Söz konusu Yönetmelik'in "Dayanıklı taşınırların kullanıma verilmesi" başlıklı 23'üncü maddesinin 5'inci fıkrasında: *"Taşınırlar; oda, büro, bölüm, geçit, salon, atölye, garaj ve servis gibi ortak kullanım alanlarına Dayanıklı Taşınırlar Listesi düzenlenmek ve istek yapan birim yetkilisinin ve/veya varsa ortak kullanım alanı sorumlusunun imzası alınmak suretiyle verilir."* denilerek taşınırların ortak alanlara kullanıma nasıl verileceği düzenlenmiştir.

Ayrıca aynı Yönetmelik'in "Sorumluluk" başlıklı 5'inci maddesinin 6'ncı fıkrasında; *"... Ortak kullanım alanına tahsis edilen dayanıklı taşınırlarda meydana gelen kamu zararı ise zararın oluşmasında kasıt, kusur veya ihmali olanlardan tahsil edilir."* denilerek ortak alandaki taşınırlarla ilgili sorumluluk düzenlenmiştir.

Yapılan incelemelerde, Dayanıklı Taşınır Listesinde yer alması gereken taşınırların personel üzerinde kayıtlı olduğu tespit edilmiştir. Örneğin çalışma masaları, koltuklar, sehpalar, makam koltuğu vb. taşınırların personel taşınır teslim belgelerinde yer aldığı görülmüştür. Yönetici kadrosunda yer alan personelin taşınır teslim belgeleri incelendiğinde ortak alana kaydedilip Dayanıklı Taşınırlar Listesi düzenlenmesi gereken dayanıklı taşınırların şahıslar üzerine kaydedildiği tespit edilmiştir.

Yönetmelik maddelerine göre oda, büro, bölüm, geçit, atölye, salon, laboratuvar gibi alanlar ortak alan olup buralara tahsis edilen taşınırlar için Dayanıklı Taşınırlar Listesi (Örnek: 8) düzenlenmelidir. Ortak alanlardaki taşınırlarla ilgili herhangi bir kamu zararı oluşması durumunda ise kasıt, kusur veya ihmali olanlardan tahsil edilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

c)-Taşınırların edinilmesinin planlanması, takip ve kontrolünün mevzuatın öngördüğü usulde yürütülmediği görülmüştür.

Taşınır kayıtlarının incelenmesinde Belediyenin tüm birimlerinde kullanılabilecek ortak nitelikteki taşınırların (bilgisayar, yazıcı, toner, kırtasiye malzemesi vb.) farklı birimlerce ayrı ayrı temin edildiği, taşınır yönetiminde yetkilendirilen Destek Hizmetleri Müdürlüğünün, bu alımlar üzerinde herhangi bir denetim ve kontrolünün olmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 60'ıncı maddesinin 2'nci fıkrasında; *"Alım, satım, yapım, kiralama, kiraya verme, bakım-onarım ve benzeri malî işlemlerden; idarenin tamamını ilgilendirenler destek hizmetlerini yürüten birim, sadece harcama birimlerini ilgilendirenler ise harcama birimleri tarafından gerçekleştirilir. Ancak, harcama yetkililiği görevi uhdesinde kalmak şartıyla, harcama birimlerinin talebi ve üst yöneticinin onayıyla bu işlemler destek hizmetlerini yürüten birim tarafından yapılabilir"* denilmektedir. Kanun maddesine göre idarenin tamamını ilgilendiren taşınır alımları, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ilkesi gereği destek hizmetlerini yürüten birim tarafından yapılması gerekmektedir. Harcama birimini ilgilendiren işlemlerde harcama birimi talebi ve üst yöneticinin onayı ile destek hizmetleri tarafından da yerine getirilebilir.

www.balioglu.net

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Satın alınan taşınırların giriş işlemleri" başlıklı 15'inci maddesinin 2'nci fıkralarında; *"Alımı bir merkezden yapılarak birden fazla birime doğrudan teslim edilen taşınırlar için, taşınırın teslim edildiği birimlerce iki nüsha Taşınır Geçici Alındısı düzenlenir ve bir nüshası alımı yapan birime gönderilir. Alımı yapan birim, bu alındıya dayanarak, ödemeye ve kendi giriş kayıtlarına esas olmak üzere Taşınır İşlem Fişi düzenler. Diğer birimlerden alınan geçici alındılar, düzenlenen bu fişin idarede kalan nüshasına bağlanır. Alımı yapan birimce giriş kayıtları yapıldıktan sonra düzenlenecek Taşınır İşlem Fişiyle de ilgili diğer birimler adına çıkış kaydedilir."* denilmektedir.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri doğrultusunda tüm birimlerde kullanılan aynı nitelikteki taşınırların edinilmesinin tek elden Destek Hizmetleri Müdürlüğünce yürütülmesi; taşınırların planlanmasını, takip ve kontrolünü daha etkili kılacak ve kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını sağlayacaktır.

Bu kapsamda, destek hizmetleri müdürlüğünce alımı yapılan taşınırlar, taşınır geçici alındı belgesine dayanılarak taşınır işlem fişi ile kayıtlara alınmalı ve ilgili birimlere taşınır çıkışı yapılmalıdır. İlgili Birimlerin ise taşınır işlem fişi ile taşınır girişlerini yapmaları

gerekmektedir.

d)-Bakım ve onarımlar için servislerde kullanılan yedek parçalar için taşınır işlem fişi düzenlendiği görülmüştür.

Makine, teçhizat, demirbaş ve taşıtlara ait tadil, bakım ve onarım hizmetleri kapsamında servislerde kullanılan yedek parçalar için taşınır işlem fişi düzenlendiği tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Belge ve Cetveller" başlıklı 10'uncu maddesi 1'inci fıkrası a bendinde;

"a) ... İhtiyaç duyulduğunda kullanılmak üzere satın alınarak depolanan ya da arşivlenenler ile süreli yayınlardan ciltletilmiş olanlar hariç olmak üzere aşağıda sayılan hallerde Taşınır İşlem Fişi düzenlenmez.

1) Satın alındığı andan itibaren tüketimi yapılan su, doğalgaz, kum, çakıl, bahçe toprağı, bahçe gübresi ve benzeri maddeler,

2) Tesis, makine, cihaz, taşıt ve iş makineleri ile demirbaşların servislerince yapılan bakım ve onarımlarında kullanılan yedek parçalar ile doğrudan taşıtların depolarına konulan akaryakıt, likit gaz (LPG) ve yağlar,

..."

işlemlerinde taşınır işlem fişinin düzenlenmeyeceği belirtilmiştir. Adı geçen Yönetmelik maddesine göre tesis, makine, cihaz, taşıt ve iş makineleri ile demirbaşların servislerince yapılan bakım ve onarımlarında kullanılan yedek parçalar için taşınır işlem fişi düzenlenmemekte, söz konusu parçalar bakım onarım gideri kapsamında doğrudan giderleştirilmektedir. Söz konusu yedek parçalar alınıp kurumun kendi personeli tarafından bakım onarım yapılacaksa, yedek parçalar alındığında ilgili varlık hesaplarına kaydedilerek taşınır işlem fişi düzenlenmeli ve daha sonra bakım onarımı yapacak ilgili birime taşınır çıkışı yapılmalıdır.

Yapılan denetimlerde, 105, 259, 280, 324 ve 408 (örnek yevmiyeler) nolu yevmiye numaraları ile makine, teçhizat, demirbaş ve taşıtlara ait tadil, bakım ve onarım hizmetleri kapsamında servislerde kullanılan yedek parçalar için taşınır işlem fişi düzenlendiği tespit edilmiştir.

Yapılan açıklamalar doğrultusunda makine, teçhizat, demirbaş ve taşıtlara ait tadil,

www.balioglu.net

bakım ve onarım hizmetleri kapsamında servislerde kullanılan yedek parçalar için taşınır işlem fişi düzenlenmemesi gerekmektedir.

e)-Dayanıklı taşınırlarla ilgili Tesis Bileşenleri Cetvelinin düzenlenmediği görülmüştür.

Hizmet birimlerinde kullanılmak üzere alınan kamera ve güvenlik ekipmanları için Tesis Bileşenleri Cetvelinin düzenlenmediği görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde: "*s) Tesis: Bir makine veya cihazın ürettiği enerjiyi, sesi, görüntüyü ve benzerini ileten, dağıtan veya bir makine veya cihazın gördüğü işi uzağa taşıyan ya da uzaktaki verileri toplayan, kaydeden makine veya cihazlar arasındaki düzeni sağlayan, birbiriyle entegre makine ve cihazlardan oluşan, gerektiğinde başka yere taşınabilen ve kullanılamaz hale gelene kadar sanal ambar kayıtlarında takip edilen, çeşitleri ile kod numaraları Taşınır Kod Listesinin (B) bölümü 253 hesap detayında yer alan sistemleri,"* şeklinde tanımlanmış ve aynı Yönetmelik'in "Belge ve cetveller" başlıklı 10'uncu maddesinin 1'inci fıkrası (l) bendinde: *"Tesis Bileşenleri Cetveli (Örnek: 19): Tesis olarak kayıtlara alınacak taşınırları oluşturan ana bileşenler bu belgede cins ve özellikleri itibarıyla ayrı ayrı gösterilir."* denilerek tesisleri oluşturan ana bileşenlerin Tesis Bileşenleri Cetvelinde gösterilmesi gerektiği belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Adı geçen Yönetmelik düzenlemelerine göre, birbiriyle entegre makine ve cihazlardan oluşan, gerektiğinde başka yere taşınabilen ve kullanılamaz hale gelene kadar sanal ambar kayıtlarında takip edilen sistemler tesis olarak adlandırılmakta olup bu taşınırlar için Tesis Bileşenleri Cetveli düzenlenmesi gerekmektedir.

BULGU 9: Belediye Sınırları İçinde Çevre Temizlik Vergisi Alınmayan İş Yerlerinin Bulunması

Belediye veri tabanının incelenmesi sırasında; işyeri açma ve çalışma ruhsatları olduğu halde Çevre Temizlik Vergisi ödemeyen mükelleflerin olduğu tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "4. Çevre temizlik vergisi" başlıklı mükerrer 44' üncü maddesinin 1' inci fıkrasında, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu ifade edilmektedir.

Aynı Kanun'un "İşyeri açma izni harcı" başlıklı 81'inci maddesinde ise, *"Belediye*

sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılması İşyeri Açma İzni Harcına tabidir" hükmü yer almaktadır.

22.08.2019 tarihi itibariyle Zabıta Müdürlüğü ile Mali Hizmetler Müdürlüğü veri tabanlarında yapılan incelemelerde, idarenin yetki ve görev sınırları içinde 2333 adet işyeri açma ve çalışma ruhsatı sahibi aktif mükellefin olduğu anlaşılmasına karşın; çevre temizlik vergisi tahsil edilen açık bildirim sahibi 1678 adet aktif mükellef kaydının bulunduğu tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Gelirlerin toplanması sorumluluğu" başlıklı 38'inci maddesinde, kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanların, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumlu bulundukları ifade edilmektedir.

Bu verilerden hareketle, Çevre Temizlik Vergisi ödemedikleri anlaşılan işyerinden kaynaklanan gelir kaybının telafisi için, ilgili birimlerce; mevzuatında öngörülen tarh ve tahakkuk işlemlerine başlanarak süresi içerisinde tahsili sağlanmalıdır.

www.balioglu.net

BULGU 10: Eğlence Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatı Yapılmamış Bazı İş Yerlerinin Bulunması

Belediye mücavir alan sınırı içinde yer alıp eğlence vergisinin konusuna giren hizmetleri sunan bazı işletmeler için Eğlence Vergisi tahakkuk ettirilmediği, buna bağlı olarak gelir kaybına sebep olunduğu görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun;

17'nci maddesinde, Kanun'un 21'inci maddesinde belirtilen ve belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetlerinin Eğlence Vergisine tabi olduğu;

18'inci maddesinde, verginin mükellefinin, eğlence yerlerini işleten gerçek veya tüzel kişiler olduğu;

22'nci maddesinin 3'üncü fıkrasında ise; biletle girilmesi zorunlu olmayan eğlence yerlerinde her aya ait verginin o ayı takip eden ayın 20'nci günü akşamına kadar ilgili belediyeye yatırılacağı,

hüküm altına alınmış, ayrıca Eğlence Vergisinden istisna ve muaflıklar 19'uncu

maddede belirtilmiştir.

Zabıta Müdürlüğü ile Muhasebe birimindeki veri tabanlarının karşılaştırılması sonucunda, Eğlence Vergisinin konusuna giren hizmetleri sunan bazı internet salonu işletmeleri arasında eğlence vergisi tahakkukunun yapılmadığı yerlerin olduğu tespit edilmiştir.

Bu nedenle, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereği Eğlence Vergisine tabi olup da söz konusu verginin tahakkuku yapılmamış olan eğlence işletmelerinden, tahakkuk işlemlerinin yapılarak verginin tahsil edilmesi gerekmektedir.

BULGU 11: Doğrudan Temin Usulü ile Yapılan Alım ile Yapım İşlerinde Evrakların Eksik Olması ve Sözleşme Yapılmaması

Belediyede doğrudan temin usulü ile yapılan işlerde ödemeye esas evrakların eksik olduğu ve belirli bir süreyi gerektiren mal ve hizmet alımı ile yapım işlerinde sözleşme yapılmadığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

a)-Doğrudan Temin Usulü ile yapılan işlerde ödemeye esas evrakların eksik olduğu görülmüştür.

Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının (ğ) bendinde; *"Onay Belgesi: İhale usulüyle yapılacak alımlarda, kamu ihale mevzuatında standart form olarak belirlenen ihale onay belgelerini; doğrudan temin suretiyle veya kamu ihale mevzuatında belirtilen istisnai alımlarda ise alım konusu işin nev'i, niteliği, varsa proje numarası, miktarı, gereken hallerde yaklaşık maliyeti, kullanılabilir ödeneği ve tertibi, alımda uygulanacak usulü, avans ve fiyat farkı verilecekse şartlarını gösteren ve harcama yetkilisinin imzasını taşıyan belgeyi,"* ifade ettiği belirtilmiş ve "4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine göre yapılacak alımlar" başlıklı 49'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında; **"***(1) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine göre doğrudan temin usulüyle yaptırılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işi bedellerinin ödemelerinde;*

a) Onay Belgesi,

b) Piyasa Fiyat Araştırması Tutanağı (Örnek: 3) veya ihale komisyonu kararı,

c) Düzenlenmesi gerekli görülmüş ise sözleşme,

ç) Fatura,

d) Muayene ve kabul komisyonu tutanağı, kabul işleminin idarece yapılması halinde ise idarece düzenlenmiş belge,

e) Mal ve malzeme alımlarında, taşınır işlem fişi

ödeme belgesine eklenir." denilmiştir. Yönetmelik maddelerine göre doğrudan temin usulüyle yaptırılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işi bedellerinin ödemelerinde; yukarıda sayılan 6 evrak eksiksiz olmalı ve harcama onay belgelerinde alım konusu işin nev'i, niteliği, varsa proje numarası, miktarı, gereken hallerde yaklaşık maliyeti, kullanılabilir ödeneği ve tertibi, alımda uygulanacak usule ilişkin bilgiler yer almalıdır.

Yerinde yapılan denetimlerde doğrudan temin yöntemiyle yapılan işlerde, harcama onay belgelerinin çoğunda mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ait işin nevi ve niteliği yer almamaktadır. Örneğin özel kalem müdürlüğünde doğrudan temin usulü ile yapılan hizmet alımlarında harcama onay belgelerinde işin niteliği ve nevi boş bırakılmaktadır. Bu durum saydamlığa engel olduğu gibi denetimler açısından hesap verebilirliği de sağlamamaktadır.

www.balioglu.net

Bu kapsamda harcama onay belgelerinde mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ait işin nev'i ve niteliğinin yer alması sağlanmalıdır.

b)-Doğrudan Temin Usulü ile yapılan belirli bir süreyi gerektiren mal ve hizmet alım ile yapım işlerinde sözleşme yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Doğrudan temine ilişkin açıklamalar" başlıklı 22'nci maddesinin 22.1.1.3. alt bendine göre doğrudan temin kapsamında alımı yapılacak malın teslimi veya hizmetin ya da yapım işinin belli bir süreyi gerektirmesi durumunda, alımın bir sözleşmeye bağlanması zorunludur.

Yapılan incelemelerde doğrudan temin yöntemiyle yapılan belirli bir süreyi gerektiren organizasyon hizmeti alımı işlerinde (örneğin; 6478, 6400, 6034, 6190 nolu yevmiyeler) sözleşme yapılmadığı tespit edilmiştir. Adı geçen tebliğin 22.1.1.3. alt bendine göre belirli bir süreyi gerektiren mal ve hizmet alımı ile yapım işlerinin sözleşmeye bağlanmaması, işin gerçekleştirilmesi aşamasında hukuksal anlaşmazlıklarda hak arama sorunu ortaya çıkaracağı gibi sözleşmelerden tahsil edilen sözleşme damga vergilerinin de tahsil edilememesine neden olacaktır.

Yapılan açıklamalar doğrultusunda doğrudan temin usulüyle yaptırılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde ödemeye esas evrakların mevzuatta öngörülen şekilde düzenlenmesi

ve belirli bir süreyi gerektiren işlerde sözleşme yapılması gerekmektedir.

BULGU 12: Belediye Tarafından Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Belediye tarafından kiraya verilen (Trilye'de 132, diğer mahallelerde 96 ve Eğerce mahallesindeki barakalardan 52 adet) olmak üzere toplam 280 adet gayrimenkulün kayıtlı değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarında yer almadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı başlıklı 475'inci maddesinde idarelerin bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılacağından bahsetmektedir. 476'ncı maddesinde;

"Kiraya verilen duran varlıklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Borç

1) Kiraya verilen duran varlıklar, kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1) Kiraya verilen duran varlıklardan kira süresi sona erenler kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba alacak, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı hesabına borç kaydedilir."

denilmektedir.

Belirtilen mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabında izlenmesi ve kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına ise alacak kaydedilmesi gerekmektedir. Kira süresi sona erdiğinde ise söz konusu gayrimenkullerin kayıtlı değerleri üzerinden 990 no.lu hesaba alacak, 999 no.lu hesaba ise borç kaydı yapılmalıdır.

Açıklanan nedenlerle, Mudanya Belediyesi'nce kiraya verilen söz konusu taşınmazların Yönetmelik hükümlerine uygun olarak kayıt altına alınması gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 13: Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının Mevzuatına Uygun Takip Edilmemesi

Belediyenin yıl sonu itibariyle; "294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı" 544.873,24 TL, "299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı" 538.928,88 TL bakiye vermiştir. Mevzuat gereği 294 ve 299 nolu hesapların birbirine eşit olması gerekirken iki hesap arasında 5.944,36 TL fark bulunmaktadır.

04.11.2015 tarih, 29522 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Muhasebat Genel Müdürlüğü Amortisman ve Tükenme Payları Genel Tebliği'nin (Sıra No: 47) "Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları" başlıklı 6'ncı maddesinin yedinci fıkrasında; *"Çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren amortismana tabi maddi duran varlıklardan 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında izlenmesine karar verilenlerin, amortismana tabi tutulmamış kısmının tamamı amortismana tabi tutulur."* denildiğinden söz konusu varlıkların 294 ve 299 nolu hesapların bakiyelerinin birbirine eşit olması zorunlu tutulmuş, aynı zamanda söz konusu varlıkların bu tutarlar üzerinden her iki hesapta da takibinin devam ettirilmesi, öngörülmüştür.

www.balioglu.net

Yapılan incelemede, 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ile 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı arasında 5.944,36 TL fark olduğu görülmüş olup bu tutar kadar amortisman ayrılması gerekmektedir. Dolayısıyla İdarenin mali tablolarında "29 Diğer duran varlıklar" hesap grubu bu tutar kadar fazla görünmektedir.

Yukarıda belirtilen Genel Tebliğ (Sıra No: 47) gereği, çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren amortismana tabi maddi duran varlıklardan 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında izlenmesine karar verilenlerin, amortismana tabi tutulmamış kısmının tamamının amortismana tabi tutulması gerekmektedir.

BULGU 14: Personele Ait Şahsi Dernek Aidatlarının Muhasebe Hesaplarında İzlenmesi

Belediyede yapılan denetimlerde, kurumun mali işlemleri ile ilgili olmayan personele ait şahsi dernek aidatlarının "Hasar Kesintisi" adı altında 333 Emanetler Hesabı'nda takip edildiği tespit edilmiştir.

27 Mayıs 2016 tarih ve 29724 Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin, "Hesap planı" başlıklı 45'inci maddesinin 2'nci

fıkrasında; *"Bu Yönetmelik kapsamına dâhil idareler, hesap planında yer alan hesaplardan sadece mali işlemleriyle ilgili olan hesapları tutacaktır."* denilerek hesap planında yer alan hesaplardan sadece kurumun mali işlemleri ile ilgili olan hesapların kullanılacağı belirtilmiştir.

Adı geçen Yönetmelik'in "Detaylı Hesap Planları" başlıklı 46'ncı maddesinde; Kurumlara ait detaylı hesap planları, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen hesap planı çerçevesinde Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Bakanlıkça hazırlanacağı ifade edilmiştir. Buna uygun olarak en güncel hazırlanan Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planı 26.01.2018 tarihinde T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanmıştır. Yayınlanan Detay Hesap Planına bakıldığında 333 Emanetler Hesabı'nda "Hasar Kesintisi" adı altında herhangi bir alt hesap bulunmamaktadır.

Yapılan incelemelerde, detaylı hesap planında yer almayan 333.9.99.02 Hasar Kesintisi Hesabı'na 12.850 TL'lik özel bir derneğe ait personel aidatları kesintisinin kaydedildiği tespit edilmiştir. Kurumun mali tablolarında söz konusu tutarın yer almaması gerekmektedir.

Yukarda yapılan açıklamalar doğrultusunda "Hasar Kesintisi" adı altında takip edilen personele ait şahsi aidat kesintilerine Kurumun mali tablolarında yer verilmemesi, personelce bankaya talimat verilerek doğrudan ilgili derneğe aktarılması gerekmektedir. Denetimdeki tespitler sonrası, İdare tarafından 2020 yılından itibaren hesaplarda gerekli düzeltme işlemi yapılmaya başlanmıştır. Ancak söz konusu düzeltme, 2020 yılı hesaplarına yansımış olup 2019 yılı hesaplarına düzeltici etkisi bulunmadığından konuya yönelik değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 15: Bilgisayar Yazılımları ve Benzeri Nitelikteki Hak ve Yetkilerin Haklar Hesabına Kaydedilmemesi

Belediyenin ihtiyacı için satın alınan bilgisayar yazılımları, benzeri nitelikteki hak ve yetkiler ile bunların güncellenmesinin, 260 Haklar Hesabına kaydedilmediği, doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 260 Haklar Hesabını düzenleyen "Hesabın Niteliği" başlıklı 210'uncu maddesinde; *"Bu hesap, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılır."* hükmüne yer verilmiştir. Mevzuat hükmüne göre herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan ve kurumun belli bir şekilde yararlandığı veya yararlanmayı beklediği bilgisayar yazılımları ve benzeri nitelikteki

www.balioglu.net

hak ve yetkilere ilişkin harcamaların 260 Haklar Hesabında takip edilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemeler sonucu, 231.600,00 TL+KDV bedelle YBS ve EBYS Yazılımları Güncelleme Bakım ve Destek İşi (354 günlük) alındığı görülmüştür. Söz konusu işe ait sözleşmede, bedelin ne kadarının güncelleme olduğu belirlenip, 260 Haklar Hesabına kaydedilmesi gerekirken söz konusu hesaba kaydedilmediği ve doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Açıklandığı üzere herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan ve kurumun belli bir şekilde yararlandığı veya yararlanmayı beklediği yazılım ve benzeri nitelikteki hak ve yetkileri ile bunların güncellenmesine ilişkin harcamaların, 260 Haklar Hesabında takip edilmesi gerekmektedir. Denetimdeki tespitler sonrası, İdare tarafından 2020 yılından itibaren hesaplarda gerekli düzeltme işlemi yapılmaya başlanmıştır. Ancak söz konusu düzeltme, 2020 yılı hesaplarına yansımış olup 2019 yılı mali tablolarını düzeltici etkisi bulunmadığından konuya yönelik değerlendirmemiz devam etmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 16: Kamu İhale Kanunu 21 ve 22'nci Maddelerindeki Parasal Limitler Dahilinde Yapılacak Harcamalarda, Ödeneklerin %10 Sınırının Kamu İhale Kurumundan İzin Alınmadan Aşılması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesinin (ı) bendinde öngörülen %10 sınırının mal alımları kapsamında aşılmasına karşın, Belediyece Kamu İhale Kurumundan herhangi bir izin alınmadığı tespit edilmiştir.

Anılan Kanun'un "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62'nci maddesinde;

"Bu Kanun kapsamındaki idarelerce mal veya hizmet alımları ile yapım işleri için ihaleye çıkılmadan önce aşağıda belirtilen hususlara uyulması zorunludur:

...

ı) (Ek: 30/7/2003-4964/38 md.) Bu Kanunun 21 ve 22 nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz." denilerek Kanun'un 21 ve 22'inci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamalarda ödeneklerin %10'unun Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşılamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "4734 sayılı Kanunun 62'nci maddesinin (ı) bendinin uygulanmasına ilişkin açıklamalar" başlıklı 21.2'nci maddesinde ise; *"4734 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin (f) bendi ve 22 nci maddesinin (d) bendine göre ihtiyaçların temininde kurum ve kuruluşlar, yıllık bütçelerinde belirlenen toplam ödenek miktarını dikkate alacaklardır. Kurum ve kuruluşlar, mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı %10 oranını hesaplayacaklardır. Burada önemli olan husus, ilgili veya bağlı birimlerin değil kurum veya kuruluşun toplam ödeneklerinin %10'unun aşılıp aşılmamasıdır."* denilerek idarelerin mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine konan yıllık toplam ödenekler üzerinden her biri için ayrı ayrı %10 oranını hesaplaması gerektiği düzenlenmiştir.

Yapılan incelemede, "630.03.02" ekonomik kodlu "Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları" tertibi için bütçe ile verilen 9.321.507,01 TL'lik ödeneğin %10'una tekabül eden 932.150,70 TL'lik sınırın 2.812.222,13 TL olarak aşıldığı ancak bu işlem için Kamu İhale Kurumu'ndan önceden uygun görüş alınmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesinin (ı) bendi gereği, Kanun'nun 21 ve 22'inci maddelerindeki parasal limitler dahilinde, mal veya hizmet alımları ile yapım işleri için yapılacak harcamalarda, bütçeye konulan ödeneğin %10'unun aşılacağı durumlarda, mevzuatında öngörülen uygun görüşün önceden alınması gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Evsel Atık Bertaraf Ücretleri İçin Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresince Tahsil Edilen Katma Değer Vergisinin Gönderilmemesi	2018	Yerine Getirilmedi	Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler bölümünde Bulgu 5 olarak yer verilmiştir.
Belediyenin Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazların Kiraya verilmesinde 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu Hükümlerine Uyulmaması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Konuya yönelik çalışmalar devam ettiği için bulgu yazılmadı.

www.balioglu.net